

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

21/10/1998

C 646 Justitie

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

21/10/1998

C 646 Justice

Sommaire

Mercredi 21 octobre 1998

COMMISSION DE LA JUSTICE - C 646

Interpellations et question orale jointes :

- interpellation de M. Marc Verwilghen au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "le fait que le haut commandement de la gendarmerie a trompé la justice dans l'enquête sur les dossiers connexes" (n° 2063)

- question orale de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la plainte de gendarmes relative à la falsification de rapports par leurs supérieurs" (n° 1488)

- interpellation de M. Frans Lozie au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "les accusations portées contre le haut commandement de la gendarmerie au sujet de l'information de la justice dans le cadre de l'enquête sur les dossiers connexes" (n° 2071)

- interpellation de M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "les déclarations du gendarme De Baets au sujet de la manipulation de la justice" (n° 2078)

- interpellation de M. Charles Janssens au ministre de la Justice sur "les interventions publiques de nombreux gendarmes estimant être l'objet de pressions de la part de leur hiérarchie" (n° 2079)

- interpellation de M. Vincent Decroly au ministre de la Justice sur "les stupéfiantes circonstances de l'éviction de MM. De Baets et Bille de l'antenne de Neufchâteau, sur les buts de la victimisation secondaire de personnes se déclarant victimes de réseaux de pédophilie et sur le rôle qu'ont pu jouer dans cette affaire plusieurs officiers supérieurs de gendarmerie et plusieurs magistrats" (n° 2091)

(La réponse a été donnée par le ministre de la Justice)

orateurs : MM. **Verwilghen, De Crem, Lozie, Annemans, Ch. Janssens, Decroly, Van Parys**, ministre de la Justice

Motions

Question orale de M. Rony Cuyt au ministre de la Justice sur "l'évaluation de la circulaire du collège des procureurs généraux sur l'harmonisation des sanctions en matière d'infractions graves de roulage" (n° 1470)

orateurs : MM. **Cuyt, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'enquête relative aux responsabilités dans le retard du traitement du dossier pénal du financement du SP et du PS" (n° 1492)

orateurs : MM. **Bourgeois, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la réquisition des juges suppléants pour remplacer temporairement les membres du ministère public" (n° 1493)

orateurs : MM. **Bourgeois, Van Parys**, ministre de la Justice

Inhoud

Woensdag 21 oktober 1998

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - C 646

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag :

- interpellatie van de heer Marc Verwilghen tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "het misleiden van justitie door de rijkswachttop in het onderzoek naar de zogenaamde connexe-dossiers" (nr. 2063)

- mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de klacht van rijkswachters over de vervalsing van verslagen door hun oversten" (nr. 1488)

- interpellatie van de heer Frans Lozie tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "de beschuldigingen tegen de rijkswachttop, in verband met de informatieverstrekking aan justitie, bij het onderzoek naar de zogenaamde nevendossiers" (nr. 2071)

- interpellatie van de heer Gerolf Annemans tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "de uitspraken van rijkswacht De Baets in verband met de manipulatie van justitie" (nr. 2078)

- interpellatie van de heer Charles Janssens tot de minister van Justitie over "de publieke verklaringen van talrijke rijkswachters volgens wie hun hiërarchische chefs pressie op hen uitoefenen" (nr. 2079)

- interpellatie van de heer Vincent Decroly tot de minister van Justitie over "de verbijsterende omstandigheden waarin de heren De Baets en Bille uit de antenne-Neufchâteau werden gezet, over de bedoelingen van de secundaire victimisering van personen die zich als slachtoffer van pedofielenetwerken hebben gemeld, alsmede over de rol die daarbij mogelijk werd gespeeld door verscheidene hogere officieren van de rijkswacht en verscheidene magistraten" (nr. 2091)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Justitie)

sprekers : de heren **Verwilghen, De Crem, Lozie, Annemans, Ch. Janssens, Decroly, Van Parys**, minister van Justitie

Moties

Mondelinge vraag van de heer Rony Cuyt aan de minister van Justitie over "de evaluatie van de omzendbrief van het college van procureurs-generaal over de harmonisatie van de sancties voor zware verkeersovertredingen" (nr. 1470)

sprekers : de heren **Cuyt, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het onderzoek naar de verantwoordelijkheid voor de vertraging in de behandeling van het strafdossier aangaande de financiering van de SP en de PS" (nr. 1492)

sprekers : de heren **Bourgeois, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de vordering van plaatsvervangende magistraten om leden van het openbaar ministerie tijdelijk te vervangen" (nr. 1493)

sprekers : de heren **Bourgeois, Van Parys**, minister van Justitie

Question orale de M. Renaat Landuyt au ministre de la Justice sur "la diminution de la durée de travail pour les membres du personnel des services extérieurs des établissements pénitentiaires" (n° 1495)

20

orateurs : MM. **Landuyt, Van Parys**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Renaat Landuyt aan de minister van Justitie over "de arbeidsduurvermindering voor personeelsleden van de buitendiensten van de strafinrichtingen" (nr. 1495)

20

sprekers : de heren **Landuyt, Van Parys**, minister van Justitie

COMMISSION DE LA JUSTICE
RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 21 OCTOBRE 1998

PRÉSIDENCE de
M. Landuyt

La séance est ouverte à 10.10 heures.

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 21 OKTOBER 1998

VOORZITTER :
De heer Landuyt

De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag :

- interpellatie van de heer Marc Verwilghen tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "het misleiden van justitie door de rijkswachttop in het onderzoek naar de zogenaamde connexe-dossiers" (nr. 2063)

- mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de klacht van rijkswachters over de vervalsing van verslagen door hun oversten" (nr. 1488)

- interpellatie van de heer Frans Lozie tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "de beschuldigingen tegen de rijkswachttop, in verband met de informatieverstrekking aan justitie, bij het onderzoek naar de zogenaamde nevendossiers" (nr. 2071)

- interpellatie van de heer Gerolf Annemans tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en tot de minister van Justitie over "de uitslatingen van rijkswachter De Baets in verband met de manipulatie van justitie" (nr. 2078)

- interpellatie van de heer Charles Janssens tot de minister van Justitie over "de publieke verklaringen van talrijke rijkswachters volgens wie hun hiërarchische chefs pressie op hen uitoefenen" (nr. 2079)

- interpellatie van de heer Vincent Decroly tot de minister van Justitie over "de verbijsterende omstandigheden waarin de heren De Baets en Bille

uit de antenne-Neufchâteau werden gezet, over de bedoelingen van de secundaire victimisering van personen die zich als slachtoffer van pedofilienetwerken hebben gemeld, alsmede over de rol die daarbij mogelijk werd gespeeld door verscheidene hogere officieren van de rijkswacht en verscheidene magistraten" (nr. 2091)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Justitie)

Interpellations et question orale jointes :

- interpellation de M. Marc Verwilghen au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "le fait que le haut commandement de la gendarmerie a trompé la justice dans l'enquête sur les dossiers connexes" (n° 2063)

- question orale de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la plainte de gendarmes relative à la falsification de rapports par leurs supérieurs" (n° 1488)

- interpellation de M. Frans Lozie au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "les accusations portées contre le haut commandement de la gendarmerie au sujet de l'information de la justice dans le cadre de l'enquête sur les dossiers connexes" (n° 2071)

- interpellation de M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur "les déclarations du gendarme De Baets au sujet de la manipulation de la justice" (n° 2078)

- interpellation de M. Charles Janssens au ministre de la Justice sur "les interventions publiques de nombreux gendarmes estimant être l'objet de pressions de la part de leur hiérarchie" (n° 2079)

- interpellation de M. Vincent Decroly au ministre de la Justice sur "les stupéfiantes circonstances de l'éviction de MM. De Baets et Bille de l'antenne de Neufchâteau, sur les buts de la victimisation secondaire de personnes se déclarant victimes de réseaux de pédophilie et sur le rôle qu'ont pu jouer dans cette affaire plusieurs officiers supérieurs de gendarmerie et plusieurs magistrats" (n° 2091)

(La réponse sera donnée par le ministre de la Justice)

De voorzitter : De heer Marc Verwilghen heeft het woord.

De heer Marc Verwilghen (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mag ik u er voorafgaandelijk op wijzen dat mijn interpellatie zowel tot de minister van Justitie als tot de vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken was gericht. Mijn interpellatie betreft immers een aangelegenheid bij de rijkswacht. Ik zou daarop graag een antwoord verkrijgen.

De heer Van Parys, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, ik zal trachten in de mate van het mogelijke op alle vragen te antwoorden. Er hoeft terzake geen probleem te rijzen.

De heer Marc Verwilghen (VLD) : Mijnheer de voorzitter, het is helemaal niet mijn bedoeling om het kampgevecht tussen de "believers" en de

"disbelievers", zoals dat in de omgang wordt genoemd, te heropenen. Mijn interpellatie is wel ingegeven door een tweevoudige bekommernis. Ik ben bekommerd om het onderzoek naar de connexe dossiers en om wat zich blijkbaar afspeelt bij de rijkswacht en de magistratuur.

Ik zou even willen teruggrijpen naar het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie dat op 16 februari 1998 door een meerderheid in dit parlement werd goedgekeurd. Ik wil hierbij uitdrukkelijk abstractie maken van sommige verklaringen waarin dit rapport werd afgedaan als een "leugenpaleis". De onderzoekscommissie heeft een bijzonder hoofdstuk gewijd aan de interne problemen bij de onderzoeksceel te Neufchâteau. Zij heeft er echter scrupuleus over gewaakt om zich nooit uit te spreken over de inhoud van de dossiers. Ze heeft alleen oog gehad voor de correcte afwikkeling van het gerechtelijk onderzoek.

Mijnheer de minister, u bent in deze een bevoorrechte getuige, want in die periode nam u deel aan de werkzaamheden van de onderzoekscommissie. U bent dus goed vertrouwd met de manier waarop wij dat dossier hebben onderzocht.

Dat neemt niet weg dat ik twee citaten uit het besluit van het tweede rapport wens voor te lezen.

Ik citeer: "De moeilijkheden bij de antenne waren zowel bij de politie als bij de justitiële overheden vrij snel bekend. Men had redelijkerwijze mogen verwachten dat de leiding van het district en/of van de BOB-Brussel was tussengekomen vooraleer de conflicten escaleerden. De verantwoordelijke magistraten hadden eveneens kunnen tussenkomen. Dit is wel gebeurd, zij het vrij laat."

Ik vraag verder uw bijzondere aandacht voor het tweede citaat: "De parlementaire onderzoekscommissie heeft naar aanleiding van haar onderzoek kunnen vaststellen dat een belangrijke groep onderzoekers eigenlijk maar één zaak verlangt, namelijk hun onderzoek naar behoren te kunnen voeren." Hierbij denk ik aan de medewerkers van Neufchâteau - en ik zal hun namen niet citeren - die bij ons hebben gedefileerd om te verklaren dat zij geen partij wensten te kiezen tussen degenen die geloven en degenen die niet geloven, maar dat hun dossiers voldoende elementen bevatten om deze gewichtige zaak ten gronde te kunnen uitzoeken. Ik denk hierbij dan aan de dossiers Mazibas en Vial, connexe dossiers die

van uiterst groot belang bleken te zijn en waarover de betrokken onderzoekers zich in niet mis te verstane bewoordingen hebben uitgedrukt.

Welke voorlopige conclusie trek ik hieruit?

Zowel de politieke wereld, de rijkswacht als de magistratuur en de pers, waren reeds maanden op de hoogte van het bestaan van een conflict in dat onderzoek. Het behoeft geen tekening om te verstaan dat conflicten niet bevorderlijk zijn voor de goede afwikkeling van gerechtelijke onderzoeken. Nochtans is men sedertdien en tot op vandaag blijven aanmodderen - ik wik mijn woorden - en nu kent de escalatie een hoogtepunt. Waarom heeft men niet ingegrepen: waarom wordt deze oorlog verder uitgevochten?

Minister Van Parys: Mijnheer de voorzitter, mag ik doen opmerken dat ik op dit ogenblik in deze zaal, terwijl ik luister naar de interpellant, wordt opgebeld door iemand van de media die mij om een mededeling vraagt. Dit gaat toch niet op!

De heer Marc Verwilghen (VLD): Misschien wenst de pers de mededeling te ontvangen die u aan mij dacht te doen.

Mijnheer de voorzitter, uitgerekend nu de Kamer de wet die resulteert uit het Octopusoverleg bespreekt en morgen moet goedkeuren, wordt het politieke akkoord in de ogen van de burgers nog maar eens onderuit gehaald. Ik kan erin komen dat de publieke opinie hiervoor moeilijk begrip kan opbrengen. Het valt te betreuren dat iedereen die een rol speelt in het onderzoek door een molen wordt gedraaid, waardoor het voor hem onmogelijk wordt het goede van het kwade te onderscheiden.

Mijnheer de minister, over de feiten zal ik kort zijn. Op 20 augustus 1997 legt de heer Duterme klacht neer tegen de heer Debaets. De heer De Baets wordt uit het onderzoek verwijderd. De klacht wordt vervolgens behandeld door de onderzoeksrechter.

Mijns inziens zijn er sindsdien nochtans drie belangrijke elementen bijgekomen. Op 6 oktober 1998 doorbreekt de heer De Baets rond wie aanvankelijk alles draaide, de stilte op het VRT-radionieuws. Hij verklaart wat hij meent te moeten verklaren en krijgt hiervoor een tweevoudig steunsignaal. Het Nationaal Syndicaat voor het rijkswachtpersoneel, dat op de hoogte is van de problematiek bij de rijkswacht, schaaft zich achter zijn stelling en het comité P adieert de procureur des Konings te Brussel voor de behandeling

van een reeks klachten die terzake waren neergelegd. Ik denk trouwens dat het onderzoek nog steeds loopt.

Een twaalfstal herlezers van de X-dossiers hebben op dat ogenblik het kamp van de heer Duterme terug vervoegd. De heer Duterme werd overigens ook in dit parlement gehoord. Ik wil dan nog zwijgen over de toestemming die de heer Langlois volgens *Le Matin* van 15 oktober zou hebben gegeven aan bepaalde onderzoekers om contact op te nemen met de pers.

Dit alles noopt mij tot een reeks vaststellingen en een reeks vragen.

Ten eerste, ik stel vast dat dit onverkwikkelijke verhaal al meer dan twee jaar duurt. Iedereen is er zich van bewust dat het tot een escalatie is gekomen. De politicoorlog bij de rijkswacht en ten aanzien van de magistratuur bereikt opnieuw een triest hoogtepunt.

Ten tweede, er werden een aantal carrières gebroken en een aantal mensen werden de grond ingeboord. Onderzoekers die naar mijn mening getracht hebben om tijdens het vooronderzoek het beste van zichzelf te geven, zullen dit voor de rest van hun dagen als een trauma blijven ervaren.

Ten derde, de acties en de reacties lijken georchestreerd te zijn. In een zo ernstige zaak vind ik dit onaanvaardbaar.

Ten vierde, de waarheid wordt door de opgesomde feiten compleet verdrongen. Ik denk dat wij ons niet kunnen permitteren om deze abces niet te doen openbarsten. Daartoe zullen afdoende middelen moeten worden ingezet.

Mijnheer de minister van Justitie, daarvoor doe ik speciaal op u een beroep. De slechtste dienst die we de rechtsstaat kunnen bewijzen, is deze uitwas te laten bestaan. Om een zicht te krijgen op de ware toedracht van wat is gebeurd, zou ik graag een antwoord krijgen op acht vragen.

Ten eerste, op welke manier werden de herlezingen gedaan en afgesloten? Dat probleem schuiven we nu al maanden voor ons uit. Ik vraag hier niet om kennis te kunnen nemen van de inhoud van deze herlezingen, maar wel van de conclusies ervan. De parlementaire onderzoekscommissie heeft maandenlang geprobeerd hierover uitsluitsel te krijgen, maar systematisch werd de einddatum van de herlezing uitgesteld. Uiteindelijk schijnen de herlezingen te zijn afgesloten even vóór het indienen van ons eindverslag, maar nooit werd ons de datum van het afsluiten, laat

staan de conclusie van de herlezing, meegedeeld. Mijnheer de minister, als die herlezing door de politiemensen en de magistraten systematisch werd gerokken en getrokken tot na de beëindiging van het mandaat van de parlementaire onderzoekscommissie, is er iets mis en dan ontbrak het hen aan de moed om hierin duidelijkheid te scheppen.

Ten tweede, destijds werd een onderzoek ingesteld om te achterhalen of sommige journalisten al dan niet toegang zouden hebben gekregen tot die herlezing. Toen hierbij zelfs de naam van een substituut van de procureur des Konings bij het parket te Brussel viel, heeft de korpsverte, de heer Dejemeppe, hierop prompt gereageerd en verklaard dat onderzocht werd wat er van dat alles aan was. Ik had nu eindelijk eens willen vernemen of sommige journalisten toegang hebben gekregen tot de herlezing of niet.

Ten derde, welk resultaat heeft het onderzoek gehad dat werd gevoerd door de heer Pignolet? Een eerste onderzoek werd gevoerd tegen de heer De Baets en zijn equipe en een tweede naar de klachten van de heer De Baets tegen de heer Duterme. Dat tweede onderzoek bevindt zich wellicht nog in een vrij recent stadium, maar over het eerste onderzoek wil ik graag uitsluitsel. Volgens sommige persberichten zou dat dossier immers niet bijzonder veel informatie bevatten en alleszins onvoldoende informatie om de aantijging van valsheid in geschrifte en het speciaal oogmerk of de zogenaamde "dol spécial" van bedrieglijk opzet hard te maken. Het dossier zou inmiddels wel al aan de rijkswacht zijn overgezonden. Daarmee belanden we uiteraard in een zeer curieuze situatie: op gerechtelijk vlak zal het dossier zonder gevolg worden geklasseerd of zal er na inverdenkingstelling buiten vervolging worden gesteld. Als het echter niet zo ver komt, wordt het dossier overgezonden aan de rijkswacht. Dan zullen er allerhande tuchtrechtelijke procedures worden gevoerd, waarop wij veel minder controle kunnen uitoefenen. Precies om die reden had ik de vice-premier hierover graag aan de tand gevoeld.

Ten vierde, het bestaan van het vermeende proces-verbaal van 6 december 1996 werd steeds uitvoerig betwist. Dat proces-verbaal zou nota bene een verhoor van X1 weergeven. Het is mij andermaal niet om de inhoud van dit proces-verbaal te doen, maar ik zou nu eindelijk wel eens willen weten of dit proces-verbaal bestaat of niet bestaat. Als we de stelling van de heer Duterme volgen, bestaat het niet. De

krant *De Morgen* van vandaag drukt echter de inhoud van dat vermeende proces-verbaal af. Is het nu zo moeilijk om het bestaan van dat proces-verbaal te bevestigen of te ontkennen? Als het proces-verbaal werkelijk voorkomt in het dossier, heeft wie het bestaan ervan heeft ontkend, zich schuldig gemaakt aan manipulatie.

Ten vijfde, mocht de rijkswacht bepaalde stukken hebben achtergehouden of vervalst - ik druk mij voorzichtig uit - moeten de parketten van Brussel, Gent en Antwerpen die zich naar eigen zeggen op de herlezing van het dossier hebben gesteund om het gerechtelijk onderzoek naar X1 af te sluiten, dan de heropening ervan niet bevelen? Overwegen zij de heropening ervan in het kader van de nieuwe elementen die nu opduiken?

Ten zesde, op welke grond heeft het parket van Gent besloten om het seksueel misbruik van de minderjarige X1 door haar pooier niet te vervolgen? De meest uiteenlopende verklaringen over de leeftijd van het slachtoffer doen de ronde. Niet alleen voor de kwalificatie van het misdrijf, maar ook voor de berekening van de verjaringstermijnen is het van ongemeen groot belang te weten of het slachtoffer op het ogenblik van de feiten 11 jaar oud was of drie jaar ouder.

Ten zevende, heeft het parket te Brussel een onderzoek geopend tegen commandant Duterme? Onderzoeksrechter Pignolet werd met de uitvoering ervan belast. Het onderzoek betreft de schending van het beroepsgeheim en laster en smaad, wat al lang een gewoonte is geworden. Daarnaast zou ook sprake zijn van schriftvervalsing. Een krant verwijst naar een verklaring van de heer Colpin, woordvoerder van het parket, als zou aan die klachten niet te zwaar moeten worden getild. Dat zijn de letterlijke woorden van de woordvoerder. Komt het aan een parketwoordvoerder toe om *ab initio* te verklaren dat aan die klachten niet te zwaar moet worden getild?

Ten achtste, uit een artikel in *Le Matin* van 15 oktober jongstleden blijkt dat onderzoeksrechter Langlois voorafgaandelijk aan drie BOB-ers toelating zou hebben gegeven om in één van de X-dossiers contact op te nemen met bepaalde journalisten. Als dat strookt met de werkelijkheid, is dit dan niet strijdig met de deontologie? Ik kan mij niet inbeelden dat een onderzoeksrechter die geacht wordt het onderzoek te leiden, zo ver zou gaan dat hij aan bepaalde rijkswachters de toelating geeft om afspraken te beleggen met een bepaalde pers.

Waarom zou de heer Langlois dat eventueel hebben gedaan en wat denkt de minister hieraan in voorkomend geval te doen?

Mijnheer de voorzitter, ik heb de indruk dat als we deze abces niet doen openbarsten, dit dossier dezelfde weg opgaat als andere schandaaldossiers in dit land waarover wilde verhalen de ronde blijven doen. In de huidige omstandigheden kan de minister, noch het parlement, met de mogelijkheden waarover zij beschikken, zich permitteren dat deze zaak verder escaleert. Een optreden van de rijkswachtop of van de magistratuur behoorde tot de mogelijkheden. Zij hebben er de voorkeur aan gegeven de zaak op zijn beloop te laten. Ik dring er dus op aan dat de politieke wereld hoe dan ook zijn verantwoordelijkheid opneemt en gebruik maakt van zijn controlerecht om dit te doen.

Mijnheer de minister, mag ik u verzoeken om het geheim van het gerechtelijk onderzoek niet in te roepen. Het gaat niet over de inhoud van het dossier, maar over het politiewerk op het terrein in een zaak die in dit land zeer gevoelig ligt. We hebben het recht te weten wie het bij het rechte eind heeft en moeten alles in het werk stellen opdat dergelijke zaken zich in de toekomst niet zouden herhalen.

De voorzitter: De heer Pieter De Crem heeft het woord.

De heer Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag heeft betrekking op de positie van de rijkswacht in dit dossier. Ik wilde graag aan de minister van Binnenlandse Zaken vragen hoe de verhouding De Baets versus Duterme en het pijnpunt omtrent het niet herkennen van Christine Van Hees op de foto door Régina Louf, administratief is afgewikkeld binnen de rijkswacht. Ik betreur dat deze vraag is doorgestuurd naar de commissie voor de Justitie want ik denk dat het een specifieke bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken betreft.

Ik had graag wat meer uitleg over deze kwestie gekregen. Bovendien wilde ik het hebben over de beschuldiging, die niet alleen is geuit in de TV-uitzendingen op RTL en TV1, maar ook in de commissie voor de Binnenlandse Zaken van de Senaat. Hierin hebben een aantal mensen verklaard dat processen-verbaal zijn gemanipuleerd en dat ook valse documenten werden opgesteld met betrekking tot bepaalde verklaringen en vaststellingen. Graag vernam ik in hoeverre dat klopt. Was dit specifiek het geval voor de antenne in Neufchâteau

of werd dit ook in andere aangelegenheden reeds aangetoond? Welke maatregelen zouden daar intern en extern kunnen worden genomen? Mijn vraag was eigenlijk gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken maar ik zie dat de minister van Justitie instemmend knikt en hij op deze vraag een antwoord zal geven.

De voorzitter: De heer Frans Lozie heeft het woord.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Mijnheer de voorzitter, de heer Verwilghen heeft een aantal vragen gesteld in verband met de problematiek van de herlezing en het uitblijven van de conclusies uit deze herlezing. Ik wil met betrekking tot deze problematiek enkele aanvullende vragen formuleren, onder meer omdat het uiteindelijk ook voor de betrokkenen van groot belang is te weten of de blaam die op hen rust, terecht is. Indien deze zou steunen op een valse start van het onderzoek, is er inderdaad een hetze gestart.

In een rechtsstaat, na verscheidene maanden onderzoek en na het afsluiten van de herlezing begin februari 1998, hebben alle betrokkenen recht op de waarheid, al was het maar om duidelijkheid te scheppen over het werk dat zij hebben gedaan.

Een tweede aanvullend punt betreft het ogenblik dat de drie dossiers in verband met de ondervragingen van XI in Gent, Antwerpen en Brussel werden afgesloten. Als ik mij niet vergis was dat de dag van de ontsnapping van Marc Dutroux. Het was ook de dag dat een vrij cruciaal verhoor van de betrokkene plaatsvond. Ik had graag een bevestiging van die datum. Als ik hoor wat er met processen-verbaal gebeurt en hoe dossiers ontstaan, stel ik mij de vraag of de betrokken onderzoeksrechters in de drie arrondissementen op dat ogenblik over alle informatie beschikten om de conclusies te trekken die zij op dat ogenblik hebben getrokken.

Uit de discussie van de jongste weken blijkt dat men zich ernstige vragen kan stellen bij de betrouwbaarheid van initiële processen-verbaal bij het opstarten van een gerechtelijk onderzoek. Dit geldt niet alleen voor dit onderzoek. Vanuit de rijkswacht zijn er onder meer op de franstalige televisiezenders voorbeelden gegeven van processen-verbaal die blijkbaar niet overeenstemmen met de werkelijkheid. Ik kan daaraan nog twee elementen van zeer recente datum toevoegen.

Vorige week heeft een belangrijke getuige in de nevendossiers zelf klacht neergelegd bij de inspectie van de

rijkswacht voor het feit dat zij werd gedwongen een proces-verbaal te ondertekenen, dat een weergave gaf van haar verhoor. Zij wenste dit niet te ondertekenen omdat het volgens haar geen juiste weergave was van het verhoor dat had plaatsgevonden. Zij diende klacht in tegen de dwang die op haar werd uitgeoefend om het proces-verbaal te ondertekenen. Deze klacht is ingediend bij de inspectie van de rijkswacht en is vorige week publiek gemaakt.

Van een tweede voorbeeld was ik zelf getuige. Bij een verhoor waarvan ik het voorwerp was bij de heer Pignolet, werd mij buiten het kader van het proces-verbaal een informele vraag gesteld waarop ik een antwoord gaf. Drie weken later moest ik vaststellen dat hiervan een weergave in het dossier was terechtgekomen. Deze weergave was zo subtiel dat men het als misleidend zou kunnen beschouwen, zodat ik het nodig vond een aanvullende brief aan het dossier toe te voegen.

Dit zijn twee bijkomende voorbeelden die illustreren waarom ik mij bijzonder grote zorgen maak over de waarheidsgetrouwheid van een aantal processen-verbaal. Omdat een magistraat moet voortgaan op deze processen-verbaal om een gerechtelijk onderzoek te voeren, is dat een ernstig probleem. Ik vernam dan ook graag van de minister verantwoordelijk voor de politiediensten, welke inspanningen zullen worden geleverd om te verzekeren dat processen-verbaal in de toekomst de waarheid weergeven.

Een laatste aanvullende opmerking betreft het voorbeeld dat ook de heer Verwilghen heeft aangehaald omtrent het artikel in *Le Matin*. Dit toont nogmaals aan dat er een verschillende behandeling is van de relaties tussen justitie en pers afhankelijk van de inhoud van de informatie die wordt gegeven. Wanneer bepaalde informatie die naar de pers gaat bepaalde magistraten niet bevalt, wordt er een bijzondere brigade opgericht, de zogenaamde Pamperbrigade bij het parket-generaal van Luik, om na te gaan waar er precies lekken zijn en daaromtrent de nodige onderzoeken te voeren. Als we het artikel in *Le Matin* mogen geloven, wordt er terzelfder tijd door dezelfde magistratuur in datzelfde arrondissement als het ware een informatiestroom georganiseerd.

Tot slot ben ik van mening dat ook over de waarheidsgetrouwheid van processen-verbaal en over de selectiviteit in het onderzoek naar de informatiestromen tussen justitie en pers ernstige vragen rijzen waarop de minister hopelijk duidelijke antwoorden zal geven.

De voorzitter: De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

De heer **Gerolf Annemans**, voorzitter van de VL.BLOK-fractie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wilde graag iets verduidelijken. Het was eigenlijk niet de heer De Baets die de nieuwe periode in dit dossier heeft ingeleid, maar wel mevrouw Bourlet op de persconferentie over het boek van de heer Bouffieux "Ce n'est pas terminé". Het was zij die zegde en ik citeer: "Wij zijn getuigen van een poging om de zaak-Dutroux te banaliseren. Dutroux zou slechts een simpele psychopaat zijn die helemaal in zijn eentje handelde met als enige doel zijn perverse honger te stillen. De mantel der stilte die het onderzoek vandaag bedekt, doet ons vrezen dat het niet tot op het einde zal worden gevoerd." Dit was de inleiding. Daarna is de heer De Baets aan het woord gekomen.

Het incident is dus ernstig omdat het niet te vergelijken is met de vele andere incidenten die deze zaak tot nu toe heeft gekend. Het gaat over de manier waarop dit land de zaak-Dutroux in de toekomst al dan niet zal verwerken. Als het incident-De Baets wordt verwaarloosd - wellicht zal voornamelijk het management van de huidige minister van Justitie in de komende weken bepalen of dit al dan niet gebeurt - zal dit onderzoek de geschiedenis ingaan als een doofpotoperatie van de eerste orde. Als er geen bescherming is geweest of als er geen angst is voor de waarheid dan is er ook geen reden om dit onderzoek niet opnieuw op de sporen te zetten en af te ronden zonder overhaasting of zonder politieke druk. Dienaangaande verwijs ik naar de uitspraak van de heer De Baets dat dit land geen tweede zaak-Dutroux aankan. Als ik de stellingen van de heer De Baets analytisch samenvat, is deze zaak een oorlog tussen rijkswachters geweest, die neerkwam op een bescherming van officieren. Het zijn Bauduin en Hainaut die daaraan toevoegen: "Wij hopen tenminste dat het een bescherming van officieren is geweest want anders is het een bescherming van pedofielen geweest."

De beslechting van die oorlog komt op een moment dat De Baets situeert als een ogenblik waarop 20% van het

onderzoek in de X-dossiers was afgerond. Als dat waar is, is dat onderzoek dus geaborteerd en dan moet ieder van ons voor zichzelf uitmaken of hij dat kan laten gebeuren. Ik alleszins niet. Ik heb geen zin meer om als alibi te dienen om de mensen gerust te stellen als ik mij ernstige zorgen maak over de manier waarop in dit land tot hertoe het onderzoek naar pedofilienetwerken is gevoerd. Ik heb geen zin meer de deuren voorbij te lopen, waarachter ik kinderstemmen hoor. Het gaat niet alleen om Dutermé versus De Baets in de zaak van X1 maar ook om Dutermé tegen adjudant Pirard in de zaak Mazibas. Het is Dutermé tegen iedereen die pedofilienetwerken onderzoekt.

Collega Verwilghen heeft gedeeltelijk verwezen naar hoe wij in de commissie hebben meegemaakt hoe de tekst van ons tweede rapport, hoofdstuk vijf over de interne problemen binnen de antenne Neufchâteau, een slecht compromis is geworden. De PS en de heer Eerdekens hebben toen reeds laten zien dat iedereen die kritische opmerkingen durfde te maken, hen voor het hoofd zou stoten. De heftigheid waarmee zij dat lieten voelen, heeft ervoor gezorgd dat wij geen hoofdstuk hebben kunnen schrijven zoals we het hadden moeten schrijven. Gelukkig hebben wij in het verslag kunnen doen optekenen dat Dutermé beslissingen nam die hem niet toekwamen, onder andere de beslissing om te herlezen. Bovendien stelde hij arbitrair zelf zijn ploeg samen in verband met die herlezingen, met name de ploeg die hem nu beschermt. Ook werd in het verslag opgenomen dat hij daarbij bepaalde mensen uitsloot, dat hij dit deed op basis van valse beschuldigingen en dat hij dit bovendien allemaal liet valideren door de onderzoeksrechter.

Collega Verwilghen zegde daarnet dat hij zou willen weten welke van de twee kampen het bij het rechte eind heeft. Wij wisten al op het ogenblik dat wij ons tweede verslag schreven wie het bij het rechte eind had. Alleen hadden wij toen politiek niet de mogelijkheid om het te schrijven. De commissie heeft zich politiek laten manipuleren, maar wij wisten wat er werkelijk aan de hand was. De magistratuur is gerechtelijk gemanipuleerd.

Uit de verklaringen van de heer De Baets weten wij nu dat er vier officiële herlezingen zijn geweest. Daarnaast is er de officieuze herlezing van de heer Dutermé die zelfs geen Nederlands begrijpt en die "een jaar of vier" interpreteert als "een baby van één jaar". Wij hebben nooit kunnen bekijken welke systematiek er is geweest in die herlezingen; wij hebben

daar zelfs nooit een dialoog over gehad met Langlois. Wat is er gebeurd in verband met de regie om de hele zaak in de doofpot te steken? De Baets zegt dat eerst Van Espe om de tuin is geleid met de zaak-Van Hees en dat daarna de vier andere zaken in een grote persconferentie zijn gegoten om alles definitief onder de aarde te spitten.

Daaraan moeten nog vragen worden toegevoegd omtrent de rol van de kabinetschef, de heer Duynslaeger. Hij is onder meer door mevrouw Louf aan de orde gebracht. Hij zou een aantal van de ondervragingen hebben bijgewoond en niet helemaal ten onrechte vraagt mevrouw Louf zich af waarom hij niets zegt. Hij wist dat het niet is gegaan zoals men beweert dat het is gegaan. Bovendien zegt mevrouw Louf dat er door Langlois nog altijd medische onderzoeken worden gevraagd in het dossier 109-96, dat dus blijkbaar nog niet is afgesloten.

Tot slot is er het merkwaardige initiatief van de Parti Socialiste. Op maandag 12 oktober hebben zij commandant Dutermé in het parlement ontvangen, samen met een aantal van zijn volgelingen. Daarna zijn aan de pers mededelingen gedaan die op een ongenuanceerde manier stelling kiezen ten voordele van hun beschermeling en ter compensatie in ongemeen harde bewoordingen een veroordeling uitspreken over De Baets. Reeds vorige week werd in de pers commentaar gegeven over de interpellaties van deze ochtend en finaal werd met een perfect typisch franstalig gevoel voor drama en timing gisteren alles nog eens voor de televisie versterkt in eveneens buitengewoon felle bewoordingen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik durf niet te denken dat in een zaak als deze, waarbij de mogelijkheid aanwezig is dat er in België pedofilienetwerken bestaan, het onderzoek is terechtgekomen in een hysterisch theater waarin een Franstalige commandant die geen Nederlands begrijpt, een systematische oorlog is gaan uitvechten tegen Vlaamse onderzoekers en tegen een Vlaams slachtoffer. In een delicate zaak als die van seksueel kindermisbruik zou het afschuwelijk zijn wanneer dit alles zou wegzinken in zelfs nog maar de suggestie dat er een Franstalige waarheid is en een Vlaamse manipulatie, terwijl het fanatisme van de hoofdrolspelers laat vermoeden dat het precies omgekeerd is.

Le président : La parole est à M. Charles Janssens.

M. Charles Janssens (PS) : Monsieur le président, je tâcherai de m'en tenir aux cinq minutes qui me sont octroyées.

Comme vous le savez, les travaux de la commission parlementaire d'enquête sur les enfants disparus ont révélé de nombreux dysfonctionnements de la gendarmerie comme de la justice. M. Bourlet, le procureur du Roi de Neufchâteau, n'avait hésité à dire à un moment qu'il espérait "qu'on le laisserait aller jusqu'au bout". Diverses interprétations, dont certains farfelues, avaient été données à cette phrase sans précision publique de la part de l'intéressé, d'ailleurs. De nombreux enquêteurs ont exprimé, à travers des fuites dans les journaux, le sentiment que l'affaire Dutroux allait révéler des protections pouvant toucher les som mets de l'Etat.

Or, comme stipulé à la page 160 du rapport complémentaire du 16 février 1998, "compte tenu des données dont elle dispose actuellement et sous réserve de nouveaux développements dans les enquêtes judiciaires, la commission d'enquête n'est pas en mesure de répondre à la question de savoir si les problèmes au sein de l'antenne seraient liés à des mécanismes de protection. Seule, l'enquête judiciaire ou une enquête sur l'enquête, par exemple la chambre des mises en accusation, conformément à l'article 136bis du Code d'instruction criminelle, ou commission d'enquête parlementaire concernant cet assassinat, permettrait d'obtenir des certitudes à cet égard. La commission estime qu'il faut faire la clarté sur ce point."

Il n'en reste pas moins vrai, la commission d'enquête ayant déposé son avis, qu'à ses yeux, il ne peut être fait état de protections exceptionnelles au stade où se trouvaient les travaux à ce moment, au profit de Dutroux, Nihoul et compagnie. La meilleure protection dont Dutroux ait pu bénéficier étant le mauvais fonctionnement de la justice et/ou des services de police. C'est d'ailleurs ce mauvais fonctionnement qui a justifié une importante réforme tant de la justice que de la police.

Cela dit, dès avant le dépôt du rapport de la commission, certains enquêteurs avaient déjà fait état de ce que leur hiérarchie ou certaines autorités judiciaires les empêchaient de mener jusqu'au bout les enquêtes sur les témoignages des témoins qualifiés d'anonymes, que l'on a appelés X1, X2, X3 et autres. Une polémique s'en est suivie entre croyants et non croyants. En ce qui concerne l'un des témoins qui prétendait avoir assisté à l'assassinat de Christine Van Hees dans ce que l'on a

appelé l'affaire de la champignonnière, il semble avoir été démontré par l'enquête judiciaire - et cela a été reconnu par la famille de la victime par le biais de son avocat - que jamais Régina Louf n'avait pu être présente lors de ce meurtre, qu'elle aurait donc probablement tout inventé.

Je ne me range cependant - et je ne tiens pas à me ranger - ni dans le rang des croyants ni dans celui des incroyants. Il n'en reste pas moins vrai que dernièrement des enquêteurs, déchargés des enquêtes sur les témoins X, ont été entendus sur différents plateaux de télévision, ainsi que par un certain nombre de collègues sénateurs. Ils continuent à affirmer leur foi en ces témoignages anonymes, violant d'une certaine façon le secret de l'instruction dont ils ont été chargés. Ils continuent à laisser supposer qu'il y avait une sorte de grand complot de l'Etat dans le but d'éviter qu'apparaisse la vérité.

Dans un Etat de droit, monsieur le ministre, cette situation est évidemment insupportable. Il est temps que la clarté se fasse. Aussi m'appartient-il de vous demander de dire clairement ce qu'est la vérité et ce qu'est probablement aussi contre-vérité.

Y a-t-il eu, oui ou non, des pressions pour que la vérité n'apparaisse pas ? Les gendarmes déchargés des enquêtes sur l'affaire de Neufchâteau sont-ils, oui ou non, crédibles ?

N'est-il pas temps pour le collège et les procureurs généraux de se prononcer avec clarté sur la validité de ces témoignages et de ces témoins X, dès lors que ces enquêtes intéressent des pseudo-témoins disséminés dans divers arrondissements judiciaires (Neufchâteau, Gand, Anvers, etc.) ?

Pour quelle raison, monsieur le ministre, s'il s'agit d'élucubrations, les autorités judiciaires ont-elles respecté jusqu'à ce jour un mutisme absolu face à ces déclarations qui, si elles sont fausses, altèrent la confiance des citoyens envers les autorités judiciaires et les forces de police ?

Ne devrait-on pas envisager des poursuites pénales envers les personnes, quelles qu'elles soient, qui ont diffamé ou violé le secret professionnel auquel elles sont tenues ?

Le ministre de la Justice a-t-il pris des dispositions pour demander au ministre de l'Intérieur que soient appliquées par la gendarmerie les sanctions réservées à ce type de situations ?

Enfin, monsieur le ministre, est-il normal que des enquêteurs ou des ex-enquêteurs puissent s'exprimer sur

des plateaux de télévision, eu égard au secret professionnel auquel ils sont tenus et que, de la sorte, ils jouent un certain rôle dans le jeu politique ?

Il est temps que des réponses, dans un sens ou dans l'autre, mais des réponses claires, monsieur le ministre, soient apportées à ces questions. Le mutisme persistant des autorités en la matière laissent planer un doute, préjudiciable à la sérénité dont devrait bénéficier cette enquête. Laisser perdurer ce climat serait pernicieux pour la crédibilité de nos institutions.

Je vous remercie donc, monsieur le ministre, des réponses que vous voudrez bien apporter à mes questions. Je pense qu'il est temps que l'on sache clairement ce qui est et ce qui n'est pas : c'est une question de justice, mais c'est surtout une question de permettre d'aller jusqu'au bout de cette enquête difficile.

Le président : La parole est à M. Vincent Decroly.

M. Vincent Decroly (ECOLOGALEV) : Monsieur le président, monsieur le ministre, mon interpellation pourra se résumer à six questions que je développerai avec le plus de brièveté et de méthode possible.

Il y a plus d'un an, les autorités judiciaires avaient assuré la commission d'enquête Dutroux, Nihoul et consorts de la clôture imminente d'une relecture des dossiers élaborés par certains membres de la cellule dite de Neufchâteau et la 3e SRC. A l'époque, nous avions approuvé le principe de la relecture qui permettait à des enquêteurs et à des magistrats de faire le point et de reprendre un peu de distance par rapport à une série d'informations qui leur étaient parvenues.

Le principe de cette relecture n'était pas contestable en soi. Nous nous étions posé certaines questions sur l'obligation d'évincer de l'enquête l'ensemble des enquêteurs concernés par cette relecture, tout en chargeant de cette tâche certains de leurs collègues. C'était déjà un premier élément de doute et de questionnement pour nous. Cependant, il nous avait été affirmé que nous n'avions pas de crainte à avoir, que la fin de la relecture était imminente et que les conclusions seraient nettes quant à la qualité professionnelle du travail fourni par les enquêteurs jusque là chargés de ces dossiers de témoins de pédophilie.

Aujourd'hui, monsieur le ministre, nous restons toujours sans nouvelles précises des résultats de cette relecture qui a duré bien plus longtemps que prévu initialement. En particulier, nous

ignorons ses conclusions sur le plan de la qualité du travail fourni par plusieurs enquêteurs écartés "provisoirement" à l'époque par la hiérarchie de la gendarmerie, avec l'aval ultérieur - comme nous l'avons relevé dans notre rapport de février dernier - du juge d'instruction Langlois et en dépit de son opposition initiale.

Monsieur le ministre, ma première question : disposez-vous de cette relecture et de ses résultats ? Seriez-vous prêt à en communiquer les conclusions, éventuellement "anonymisées" et dépouillées des faits liés à l'instruction judiciaire, à la commission de suivi Verwiltghen ?

Grâce aux travaux de la commission dont vous avez fait partie, monsieur le ministre, et à certaines informations récentes, nous connaissons assez précisément le tortueux processus qui a conduit à l'éviction de plusieurs enquêteurs de l'antenne de Neufchâteau, dont MM. Patrick De Baets et Aimé Bille. MM. Van Espen, Dejemeppe, Van Oudenove et Langlois comme magistrats, MM. Torrez, Brabant, Driessens et Duterme comme gendarmes ont, à des degrés divers et à des niveaux différents, organisé ou cautionné cette procédure, de même que Mme Thily et le collège des procureurs généraux.

Envisagez-vous, monsieur le ministre, de demander une enquête sur la part de responsabilité éventuelle et les mobiles de chacune des personnes que je viens de citer dans le processus en question ?

Qui pourra mener cette enquête en toute indépendance et en toute impartialité, monsieur le ministre ? En effet, tout semble partir - le rapport de la commission daté de février le précise dans ses pages 150 et 160 - de M. le juge d'instruction Van Espen et d'un courrier du 22 juin 1997 à MM. Torrez, Brabant et Duterme, officiers supérieurs de la gendarmerie. M. Van Espen s'y plaint de rétention d'informations à l'égard du procureur du Roi, du procureur général et de lui-même.

Le 24 juin 1997, M. Duterme remet à M. Van Espen un rapport du 3 juin 1997, qu'il avait adressé à M. Brabant. M. Van Espen conclut que "les constatations de l'état-major de la gendarmerie vont dans le même sens que les siennes" (fin de citation). D'après le rapport "Antenne 256" du 2/7/1997, M. Van Espen aurait commandité alors une relecture critique des auditions de X1. Le 7 juillet 1997, le même M. Van Espen répond à la demande de M. Torrez qui souhaite son avis sur le rapport Duterme du 3/6/97 "et la personne qui y est citée" : "Il y a

convergence entre les constatations de ce rapport et celles de M. Van Espen, mais M. Van Espen précise qu'il ne lui appartient pas d'individualiser ces griefs sans enquête ou information et que cette enquête ou cette information ne relève pas de sa compétence à lui." Il annonce donc à M. Torrez qu'il communique ces éléments au procureur du Roi Dejemepe.

Le 14 juillet 1997, M. Duterme met cinq enquêteurs au repos forcé. Il se base sur les faits que le procureur du Roi de Gand souhaite que ses enquêteurs gardent la direction du dossier Dellaerts, que M. Van Espen suspend ses devoirs dans le dossier "Champion" et que M. Langlois a prescrit des relectures par d'autres enquêteurs que ceux qui ont auditionné X1, X2 et X. Saisi de la problématique de la 3e SRC par M. Van Espen, M. Dejemepe semble avoir transmis l'information à M. Van Oudenhove, son procureur général, lequel la répercute à son tour vers le ministre de la Justice qui va solliciter à ce propos l'intervention de Mme Thily. Consulté par Mme Thily, le collège des procureurs généraux décide alors de mettre le dossier à l'instruction chez le juge Pignolet.

Et voilà la boucle bouclée : nous revenons au sein des juridictions bruxelloises.

Il me revient qu'une plainte contre ces gendarmes, monsieur le ministre, aurait été déposée par le commandant Duterme sur base de l'article 29 du livre premier du Code d'instruction criminelle.

De même, le procureur général de Bruxelles, M. Van Oudenhove aurait émis, dans un courrier du 15 mai 1998, destiné au major Driessens, des appréciations étayant le bien-fondé de sa décision de mise à l'écart provisoire.

M. le procureur du Roi de Bruxelles M. Dejemepe aurait, quant à lui, exprimé, et je cite "de vives inquiétudes sur la méthode de travail et sur la loyauté de MM. De Baets et Bille" à l'attention du procureur général et des autorités de la gendarmerie.

De récentes révélations, étayées par des documents du comité P, font état d'éventuelles violations du secret professionnel par des gendarmes, dont M. Philippe Pourbaix, vis-à-vis de certains journalistes.

Comme nous le savons aujourd'hui, de cela a résulté le discrédit des témoins sous X, mais aussi le discrédit de nos enquêteurs de confiance.

Interrogés par le comité P, ces gendarmes disent avoir agi avec l'autorisation de leur hiérarchie et de M. le juge d'instruction Langlois.

Jusque là, on peut se contenter de prendre acte de contenus de rapports et de PV de comité P et se dire qu'il y a peut-être règlements de compte, inimitiés personnelles, guerre des polices ou choses qui ne correspondent en tout cas pas nécessairement à la réalité.

Ce qui me pose problème, c'est le document qui a été publié par "le Matin" du 15 octobre et qui paraît attester ces déclarations stupéfiantes. De quoi s'agit-il ? D'un courrier du 21 janvier 1998 des mêmes gendarmes adressé au commandant de la BSR de Bruxelles ainsi qu'à MM. Duterme, Guissard, Langlois et Vandermeersch. Cette lettre fait explicitement et très clairement état de ces fuites. Elle les décrit comme autorisées au préalable par M. Langlois et couvertes a posteriori par M. Duterme. Ces deux personnes ont reçu cette lettre. Or, nul n'a, ni au niveau de la hiérarchie de la gendarmerie, ni surtout parmi les magistrats destinataires de ce document, relevé ces faits comme passibles de poursuite.

Aujourd'hui, si nous considérons les faits, nous n'avons pas l'impression qu'il y ait eu la moindre mise en garde, la moindre sanction, ou la moindre mesure prise à l'encontre de cette violation caractérisée du secret professionnel et partant du secret de l'instruction.

Que conclure, monsieur le ministre ? Sinon qu'il doit bien y avoir eu accord préalable du juge de Neufchâteau et du commandant Duterme ultérieurement.

Que penser de l'abstention d'agir des autres témoins de ces faits ? Je parle des destinataires du courrier du 21 janvier 1998 qui semblent n'avoir pas réagi.

Ce genre de procédure revêt pour moi un relief tout à fait particulier quand on se souvient que plusieurs de ces personnes, lors de réunions de notre commission d'enquête, ont invoqué le droit au silence, le secret de l'instruction ou encore le secret professionnel pour refuser de répondre à certaines questions posées à huis clos.

Toutes ces informations, monsieur le ministre, remettent en perspective le complexe dossier des témoins sous X, dans des dossiers de pédo-criminalité à composante protectionnelle éventuelle.

Comme je l'ai déjà dit et écrit lors de l'élaboration du rapport de l'enquête parlementaire, seules deux hypothèses

me paraissent devoir être envisagées logiquement et impartialement. Un amendement du 7 février 1998 au projet de rapport de la commission n'avait malheureusement pas pu être intégré. Je tiens à vous en rappeler les termes qui n'ont pas changé, monsieur le ministre.

Suivant une première hypothèse, on trouve dans les témoignages confiés aux membres de l'équipe de M. De Baets, pour certains dans l'anonymat, pour d'autres nominativement, des éléments qui peuvent effectivement alimenter des pistes sérieuses vers un ou des réseaux de pédophilie et des mécaniques protectionnelles qui y sont éventuellement liées. Dans ce cas, ce qui s'est passé pendant plusieurs mois au sein de l'antenne de Neufchâteau depuis l'imposition de cette relecture et la mise à l'écart concourante de certains enquêteurs, jusqu'à sa dissolution en juin dernier, relève au minimum, vous en conviendrez, du dysfonctionnement.

Dans la seconde hypothèse, ces témoignages controversés sont sans rapport avec un ou des réseaux de pédophilie ou avec une quelconque mécanique protectionnelle liée à ces réseaux. Dans ce cas, ils sont sans rapport avec les crimes instruits à Neufchâteau. Dans ce cas, vu l'apparition, dans ces témoignages, d'éléments (auteurs, faits, dates, éléments de circonstance, éléments de lieu, etc.) communs ou convergents, nous ne pouvons que constater qu'il y a eu contamination de l'instruction judiciaire et que cette contamination présente des indices sérieux d'intentionnalité, de mauvaise foi et de manipulation.

Monsieur le ministre, le doute est toxique. Il est toxique pour les victimes de faits de pédophilie alors qu'il profite aux fauteurs de dysfonctionnements et aux criminels. Il est toxique aussi pour la démocratie. On ne peut, en tant que parlement ou ministre responsable, préférer les inconvénients avérés de ce doute, c'est-à-dire le discrédit des institutions politiques et judiciaires, aux éventuels inconvénients liés à la vérité historique et judiciaire complète sur ces dossiers délicats.

Je voudrais vous interroger sur les initiatives que vous pourrez prendre pour clarifier et assainir ces questions.

Ne faut-il pas demander au procureur général près la Cour de cassation de requérir d'initiative, pour sauver la bonne administration de la justice, le dessaisissement du juge d'instruction Langlois ?

Si M. le juge d'instruction Connerotte a été dessaisi pour avoir dégusté quelques spaghettis un peu trop près d'une partie

civile dans un dossier qu'il instruisait, que devrait-il advenir de son successeur s'il était malheureusement établi qu'il a effectivement autorisé une violation du secret professionnel et une opération de déstabilisation d'une victime témoin dans un dossier relatif à un réseau de pédophilie ?

Au-delà de cette mesure éventuelle, une enquête disciplinaire ne s'impose-t-elle pas vis-à-vis de ce même magistrat comme de ces collègues qui semblent avoir fermé les yeux sur cette violation du secret professionnel ?

Allez-vous, monsieur le ministre, demander une telle enquête ? Comment doit-elle se dérouler ? Par qui doit-elle être menée ?

Quelle est pour vous la crédibilité de Mme Thily, dont les déclarations contre les auteurs de fuites et le soutien confiant à M. Langlois sont dans toutes les mémoires de cette commission ?

Nous avons appris récemment qu'au moment où elle concentrait tous ses efforts sur la personne du procureur du Roi Bourlet - mis sous zoller malicieux -, c'est du bureau voisin que seraient parties des instructions organisant des violations du secret professionnel. Dans ces conditions, Mme Thily peut-elle décemment se saisir de ces questions et enquêter sur ces problèmes ?

Monsieur le ministre, je conclurai en vous demandant de vous souvenir comme moi des déclarations de celles et ceux qui sont venus témoigner ici à huis clos et qui nous ont appelés à faire notre travail avec le maximum d'efficacité et d'approfondissement : ils nous ont demandé de rester vigilants y compris après les travaux de la commission d'enquête Dutroux-Nihoul. Notre crédit parlementaire et votre crédibilité ministérielle sont en jeu. Le parlement comme le gouvernement en ont besoin à un moment où des réformes fondamentales vont devoir être mises en oeuvre.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ben blij dat er een voorzitter is, zodat ik in staat ben op de interpellaties te antwoorden.

Een aantal interpellaties waren gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken. Met het oog op de Gentse solidariteit zal ik pogen naar best vermogen een aantal antwoorden te verstrekken die tot de bevoegdheid van minister Van den Bossche behoren.

De heer De Crem had zich specifiek tot minister Van den Bossche gericht met zijn vraag over een aantal verklaringen

binnen de media. Mijnheer De Crem, ik zal u het antwoord verstrekken zoals het mij door minister Van den Bossche is overgemaakt.

Minister Van den Bossche meldt mij dat de heer Hainaut, de syndicaal afgevaardigde van CCOD-CCSP, door hem onthouden werd naar aanleiding van zijn verklaringen in de televisie-uitzending "Controverse" van zondag 4 oktober 1998. Daar minister Van den Bossche op het ogenblik van de afspraak in het parlement aanwezig was, waar hij over de asielproblematiek werd ondervraagd, heeft dit onderhoud enige vertraging opgelopen. Tijdens het onderhoud heeft de heer Hainaut aan de minister beloofd om 's anderendaags twee dossiers over te maken, waarin er sprake zou zijn van valsheid in geschrifte, bewering die ook geuit was tijdens de televisie-uitzending.

De heer Hainaut had van deze dossiers kennis genomen, zo zegde hij, in zijn hoedanigheid van syndicaal afgevaardigde. Op 13 oktober 1998 heeft minister Van den Bossche van de heer Hainaut een fax ontvangen, waarin hij te kennen heeft gegeven dat hij terugkwam op de afspraak en hij hem deze dossiers niet wenste te overhandigen. Minister Van den Bossche laat weten dat hij op 15 oktober terzake een persmededeling heeft verspreid, waarin hij te kennen heeft gegeven dat hij de houding van de heer Hainaut totaal onaanvaardbaar vindt.

Ten eerste, de betrokkene komt niet alleen eenzijdig terug op een duidelijke afspraak die was gemaakt, met name het bezorgen van twee dossiers.

Ten tweede, de betrokkene heeft blijkbaar ook geen aangifte gedaan van de feiten bij de bevoegde procureur des Konings, daar waar hij beweert vermeende valsheden te hebben ontdekt. Het is juridisch evident dat bij kennisname van een misdrijf, men aangifte doet bij de bevoegde instanties, in dit geval de procureur des Konings.

De verdere uitspraken van de heer Hainaut in het programma *Mise au point* van de RTBF, waarbij hij zijn ongenoegen uitte over het feit dat hij een uur diende te wachten vooraleer ontvangen te worden, zijn volgens minister Van den Bossche evenmin van aard om het vertrouwen te herstellen. Vermits de heer Hainaut zeer goed wist dat minister Van den Bossche verhinderd was ingevolge interpellaties in het parlement.

Al deze elementen hebben minister Van den Bossche ertoe gebracht te beslissen om elk verder onderhoud of contact met de heer Hainaut te weigeren. Wel heeft

hij op 15 oktober 1998 het Comité P met een onderzoek belast en opgedragen de bewuste dossiers op te vragen. Minister Van den Bossche wil terecht duidelijkheid. Ofwel zijn de beschuldigingen terecht en dan moeten uiteraard de verantwoordelijken door de rechtbanken worden gestraft. Ofwel zijn de beschuldigingen onterecht en dan is de heer Hainaut zwaar in de fout gegaan en moet aan die fout een passend gevolg worden gegeven.

Tot daar het antwoord van minister Van den Bossche op de concrete vraag die de heer De Crem hem had gesteld.

De andere vragen, alsook een gedeelte van de vraag van de heer De Crem, hebben betrekking op de verklaringen van de zogenaamde X-getuigen. Zoals u weet, gelet op het feit dat de verklaringen van de X'en en X1 in het bijzonder betrekking hebben op onderzoeken die in verschillende arrondissementen worden gevoerd, hebben wij de nodige elementen van antwoord opgevraagd aan respectievelijk de parketten-generaal van Antwerpen, Gent, Brussel en Luik, aan de generale staf van de rijkswacht, aan de algemene inspectie van de rijkswacht, aan het Comité P en aan de dienst enquêtes van het Comité P. Zo kunnen wij u in de mate van het mogelijke zo precies mogelijk antwoorden, uiteraard respecterend dat het om gerechtelijke onderzoeken gaat, waardoor terzake rekening dient te worden gehouden met de onafhankelijkheid zoals deze gisteren nog in de plenaire vergadering van de Kamer in alle toonaarden werd bezongen.

Omdat deze materie belangrijk is en me persoonlijk interesseert, wil ik zoveel mogelijk informatie geven, te meer daar deze materie mij bekend is vanuit het gegeven dat ik lid was van de parlementaire onderzoekscommissie. Wij vinden hier trouwens een beetje de sfeer van destijds terug.

Een aantal vragen hebben betrekking op de gevolgen die worden voorbehouden aan de beweringen dat de magistratuur door de rijkswachttop gemanipuleerd of misleid werd. De toestand inzake het verder onderzoek van deze beweringen, die passen in de wederzijdse beschuldigingen tussen leden van de BOB van Brussel en de rijkswacht, is de volgende. Ik zal u een volledig overzicht geven.

Op het niveau van de generale staf worden geen interne onderzoeken gevoerd, gelet op het feit dat deze bevoegdheid behoort tot de algemene inspectie van de rijkswacht. Uit de gegevens die zijn verstrekt door de luitenant-generaal Glosset, hoofd van

de algemene inspectie, blijkt dat op dit niveau geen specifiek afzonderlijke initiatieven werden genomen. De algemene inspectie heeft van de procureur des Konings te Brussel wel een opdracht gekregen in verband met een mogelijke disfunctie van de rijkswacht naar aanleiding van informatie die iemand had verstrekt in verband met de moord in de champignonnière. Dit dossier werd intussen gevoegd aan het gerechtelijk onderzoek dat wordt gevoerd door onderzoeksrechter Pignolet, die trouwens een aantal dossiers behandelt lastens leden van de antenne-Neufchâteau. Het dossier werd overgemaakt aan onderzoeksrechter Pignolet, aangezien beide dossiers betrekking hebben op dezelfde ploeg rijkswachters.

De deelname van de algemene inspectie van de rijkswacht gebeurt onder de leiding en onder het toezicht van de procureur van het parket van Brussel, van de procureur des Konings en van de onderzoeksmagistraat.

De rijkswachters die het voorwerp uitmaken van deze dossiers hebben later ook zelf rechtstreeks klacht ingediend bij de algemene inspectie tegen officieren, collega's en journalisten. Dit betekent dat tot op heden niet minder dan 55 klachten werden ingediend bij de algemene inspectie. Dit aantal blijkt evenwel nog toe te nemen.

Aan al deze klachten werd uiteraard het nodige gevolg gegeven. Ik maak een onderscheid tussen drie mogelijkheden. Er werd geen onderzoek ten gronde gevoerd bij een twintigtal klachten, die een strafrechtelijke inbreuk, noch een disfunctie van de rijkswacht inhield.

Bij een tiental andere onderzoeken werd een administratief onderzoek gevoerd wanneer de klacht betrekking had op een zogenaamde disfunctie van de rijkswacht.

Er werd proces-verbaal opgesteld, telkens de klacht betrekking had op feiten van strafrechtelijke aard en telkens de beschuldigingen verweven waren met reeds lopende onderzoeken, onder meer de X-dossiers en het dossier van Neufchâteau. Alleen de gerechtelijke overheden beschikten over voldoende informatie om het onderzoek naar de waarachtigheid van de beschuldigingen voort te zetten. Tot op heden werden een vijftwintigtal processen-verbaal opgesteld. De meeste van deze processen-verbaal hebben betrekking op schendingen van het beroepsgeheim. Een aantal andere hebben betrekking op feiten van valsheid in geschrifte.

Deze klachten worden thans onderzocht. Het is onmogelijk om op het ogenblik reeds definitieve conclusies te trekken.

Op 12 oktober 1998 heeft de door de heer Delathouwer voorgezeten bijzondere parlementaire commissie belast met de begeleiding van de vaste comités van toezicht op de politie- en inlichtingendiensten, het Comité P een toezichtsonderzoek toevertrouwd. De beslissing daartoe werd reeds schriftelijk aan de voorzitter van het Comité P toegestuurd.

Ten slotte heeft het hoofd van de dienst Enquêtes van het Comité P mij gemeld dat de heren De Baets en Bille een vijftal klachten betreffende feiten van schending van het beroepsgeheim en van laster en eerroof bij die dienst hebben ingediend, wat werd bevestigd door de procureur-generaal van Brussel. Deze klachten werden vorige dinsdag op 13 oktober 1998 door het Comité P aan het parket te Brussel toegezonden, waarna aldaar een vooronderzoek werd geopend. Totdaar een overzicht van de initiatieven en klachten die op de verschillende niveaus werden ingediend.

Wat zijn nu de gevolgen van al deze acties op het gerechtelijk niveau? Wij moeten een onderscheid maken tussen de verificaties in de verschillende dossiers in Neufchâteau, Gent, Brussel en Antwerpen van de verklaringen van X1 betreffende een aantal niet-opgehelderde zaken, en het onderzoek dat te Brussel door de heer Pignolet wordt gevoerd.

Ik zal het eerst hebben over het onderzoek van de heer Pignolet om nadien verder te gaan met de gevolgen op de verificaties. Ik geef u de gegevens weer, zoals die mij door de gerechtelijke autoriteiten werden bezorgd en schets de context waarbinnen dit onderzoek is ontstaan. In juni 1997 heeft onderzoeksrechter Van Espen die op dat ogenblik gelast was met het onderzoek naar de moord op Christine Van Hees, de zaak van de champignonnière, de voorzitter van het hof van beroep van Brussel, de nationaal magistraten en de procureur des Konings te Brussel op de hoogte gebracht van zijn bezorgdheid om het verloop van dit onderzoek, meer bepaald om de houding van bepaalde leden van het derde KOS die X1 moesten verhoren en de verklaringen verder moesten exploiteren. Zijn ongerustheid was gewekt door een verslag van commandant Dutermé, de leidende officier van de antenne Neufchâteau van de BOB van Brussel. Onderzoeksrechter Van Espen maakte

gewag van het bestaan van ernstige aanwijzingen van het achterhouden van informatie, gebrek aan neutraliteit bij het nazicht van de verklaringen van X1 en zelfs van bewuste of onbewuste manipulatie van het onderzoek door adjudant-chef De Baets. Op basis van die elementen heeft onderzoeksrechter Van Espen beslist om geen onderzoeksverrichtingen meer toe te vertrouwen aan de BOB van Brussel en de uitvoering van de lopende onderzoeksverrichtingen op te schorten.

Op 10 juli 1997 werd er een coördinatievergadering belegd tussen de magistraten van Neufchâteau en onderzoeksrechter Van Espen. Als gevolg daarvan besloot onderzoeksrechter Langlois op 11 juli 1997 dat de verklaringen moesten worden herlezen. Deze beslissing hield niet in dat bepaalde onderzoekers uit het onderzoek werden geweerd, maar de heer Langlois heeft gemeend deze herlezing te moeten toevertrouwen aan een andere ploeg onderzoekers. Op basis van die beslissingen van de onderzoeksrechters Van Espen en Langlois hebben de leidende officieren van de BOB van Brussel om operationele redenen en overwegingen van personeelsbeheer beslist om de leden van de ploeg-De Baets hun vakantie te laten opnemen en overwogen zij eveneens om hen te verwijderen uit het onderzoek naar de moord in de champignonnière en in de nevendossiers.

Ingevolge een nieuwe vergadering die doorging te Neufchâteau eind augustus 1997 liet luitenant-kolonel Brabant, commandant van de BOB te Brussel, aan de magistraten van Neufchâteau weten dat de ploeg-De Baets niet langer ter beschikking van de antenne Neufchâteau werd gesteld. Daarop liet onderzoeksrechter Langlois, gesteund door procureur des Konings Bourlet, op 2 september 1997 commandant Dutermé weten dat hij zich principieel verzette tegen een definitieve verwijdering van de ploeg-De Baets, maar akkoord kon gaan met een tijdelijke verwijdering in afwachting van de resultaten van de herlezing.

Inmiddels had de procureur des Konings te Brussel op 26 augustus 1997 het proces-verbaal van commandant Dutermé ontvangen waarin deze gewag maakte van ernstige aanwijzingen van valsheid in geschrifte in door de leden van de ploeg-De Baets opgestelde processen-verbaal. Deze aanwijzingen hadden onder meer betrekking op en ik citeer: "het denatureren van bepaalde

verklaringen, onder meer van X1, het verzuim om proces-verbaal op te stellen van bepaalde concrete en geverifieerde elementen die de beweringen van X1 tegenspreken”.

De bevoegde procureurs-generaal hebben dan besproken welk gevolg aan dit proces-verbaal moest worden gegeven, wat resulteerde in een vordering op 26 september 1997 door de procureur des Konings te Brussel van onderzoeksrechter Pignolet om een onderzoek ten laste van onbekenden te verrichten in verband met valsheid in geschrifte en gebruik van valsheid door een openbaar ambtenaar. Bovendien beslisten zij dat de saisine van de heer Pignolet zich niet zou beperken tot de feiten in relatie tot de moord in de champignonnière, maar ook op de nevendossiers betrekking zou hebben.

Het onderzoek van onderzoeksrechter Pignolet is nog niet afgerond. Zoals ik reeds bij het begin van mijn uiteenzetting heb gezegd, vertrouwde hij een deel van het onderzoek toe aan de algemene inspectie van de rijkswacht. Tot op vandaag werd er niemand in verdenking gesteld en bovendien werd het dossier niet tegen *nominatim* personen geopend, maar ten laste van onbekenden. In de loop van juli 1998 hebben de heren De Baets en Bille om inzage in het onderzoeks dossier gevraagd, wat hen werd toegestaan. Via hun raadsman hebben zij ook hun opmerkingen aan onderzoeksrechter Pignolet kenbaar gemaakt, die op basis daarvan overging tot een aantal bijkomende verificaties.

Dit alles toont aan dat het onderzoek door onderzoeksrechter Pignolet *à charge en à décharge*, zoals het hoort, wordt gevoerd, dus ook op basis van de door de heren De Baets en Bille aangebrachte elementen, een mogelijkheid die de wet-Franchimont biedt. De onderzoeksrechter moet inderdaad zijn bevoegdheden ten volle kunnen uitputten om over deze kwestie uitsluitsel te krijgen. Ik ben er vast van overtuigd dat er maar één instantie is die hierin klaarheid kan brengen en dat is de rechtelijke macht in de persoon van de onderzoeksrechter die het onderzoek in alle richtingen en volledig objectief moet voeren.

Er werden een aantal vragen gesteld met betrekking tot de herlezing van de verklaringen van X1 in opdracht van onderzoeksrechter Langlois. Ik werd daaromtrent reeds verschillende keren geïnterpelleerd, onder andere door de heer Lozie en kan u dienaangaande het volgende mededelen.

Het onderzoek van onderzoeksrechter Langlois inzake de verklaringen van X1 met nummer 109/96 is voornamelijk niet beëindigd. In die omstandigheden is het niet mogelijk om te antwoorden op de vraag of er al dan niet valse processen-verbaal werden opgesteld. Dit kan uiteraard niet zolang het onderzoek niet definitief is afgesloten.

La problématique de la relecture fait également l'objet de la demande de M. Decroly.

En fait, les travaux de relecture ont donné lieu à un procès-verbal de synthèse duquel nous pouvons retirer les éléments suivants: ce dossier initialement instruit par le juge d'instruction Connerotte a été ouvert à la suite des déclarations de X1 (Régina Louf). Ce témoin étant d'expression néerlandophone, l'enquête a été confiée à M. De Baets. De septembre 1996 à mars 1997, l'équipe De Baets a procédé à 17 auditions de X1 qui a, en outre, transmis plusieurs écrits à l'adjoint-chef De Baets pour préciser son témoignage.

J'estime ne pas devoir entrer dans les détails de ces déclarations qui font toujours l'objet de dossiers à l'instruction. Celles-ci concernaient toutefois notamment les dossiers relatifs à Christine Van Hees, Carine Dellaert et Katrien De Cuyper. Les devoirs de vérification, les auditions et les constatations effectués ont démontré, selon les autorités judiciaires, que bon nombre des faits dénoncés par Régina Louf sont impossibles, invraisemblables, invérifiables et contradictoires. Les enquêteurs ont constaté qu'il n'y a pas de concordance entre les faits, l'époque, les lieux, les auteurs et les victimes citées par X1.

Les enquêteurs ont également relevé dans les auditions de Régina Louf la présence de nombreuses contradictions et l'adaptation de son récit en fonction de renseignements qu'elle obtient dès qu'elle est confrontée aux impossibilités de ce récit. Le juge d'instruction Langlois poursuit son enquête dans le dossier 109.96, instruction X1, qui n'est pas encore en voie d'être communiqué. Il attend évidemment également les conclusions de son collègue le juge d'instruction Pignolet chargé, comme je viens de l'expliquer, des infractions éventuellement commises à l'occasion du traitement de ces données.

A l'heure actuelle, pour les raisons que je viens de vous donner, on ne peut conclure à une quelconque manipulation de la magistrature du dossier 109.96 de Neufchâteau du fait que celui-ci est toujours à l'instruction. Je voulais malgré tout vous communiquer

des éléments aussi précis que possibles, principalement ceux qui m'ont été transmis par les autorités judiciaires en ce qui concerne le procès-verbal de synthèse.

Sommige vragen hadden ook betrekking op de andere dossiers waarin X1 verklaringen heeft afgelegd. Op basis van de mij verstrekte informatie kan ik u melden dat het dossier in Antwerpen nog niet werd afgesloten. Wel heeft de onderzoeksmagistraat, mevrouw Vyncke, eind april 1998 beslist om de piste X1 af te sluiten na kennisname van de bevindingen van Gent en Brussel en op basis van de coördinatievergaderingen met de verschillende betrokken magistraten. De gerechtelijke overheden van Antwerpen meldden mij overigens letterlijk "dat er geen enkele aanwijzing is dat de onderzoeksrechter te Antwerpen onvolledig werd ingelicht of dat hem informatie werd onthouden, waardoor het zou zijn gekomen tot een gemanipuleerd of een onterecht afsluiten van de piste X1".

Het parket van Gent werd in januari 1997 ingelicht over de verklaringen van Regina Louf met betrekking tot de moord op Carine Dellaert en het overlijden van Veronique Dubrulle. In de loop van de eerste helft van 1997 zond de antenne Neufchâteau van de BOB van Brussel geregeld navolgende processen-verbaal door aan het parket van Gent. Het is evenwel de BOB van Gent die belast werd met de afhandeling van de nevendossiers in Gent. De antenne Neufchâteau werd uiteraard op de hoogte gehouden en woonde ook de uitvoering van een aantal onderzoeksverrichtingen bij.

Alle verklaringen van Regina Louf werden te Gent systematisch herlezen en opnieuw geanalyseerd. Alle natrekbare, controleerbare en materiële elementen in de verklaringen van X1 werden grondig onderzocht; alle opdrachten werden bovendien stipt en nauwgezet uitgevoerd onder de directe leiding van het parket van Brussel dat zelf via de procureur des Konings het dossier ook op de voet heeft gevolgd. Het onderzoek is nooit stilgevallen of gestremd en Gent heeft zich nooit ingelaten met de strubbelingen bij de BOB te Brussel. Het onderzoek naar het Gentse luik van de verklaringen van Regina Louf werd overigens, zoals ik reeds zegde, aan de BOB Gent toevertrouwd lang vooraleer er sprake was van moeilijkheden tussen adjudant De Baets en zijn oversten. De BOB Gent kan dus onmogelijk beïnvloed zijn door de polemiek die zich trouwens pas later voordeed.

Na dit grondige onderzoek sloot het parket van Gent de zaak-X1 af met negatief resultaat. Desbetreffend melden de gerechtelijke overheden te Gent mij het volgende.

Ten eerste, de verklaringen van X1 inzake de moord op Carine Dellaert zijn onwaar gebleken en in strijd met de werkelijkheid. Volledigheidshalve moet ik u meedelen dat de procureur des Konings te Gent geen gerechtelijk onderzoek in deze zaak heeft gevorderd. Via een opsporingsonderzoek diende immers eerst te worden uitgemaakt of er voldoende nieuwe elementen waren om het reeds met de beslissing van de Raadkamer van 13 maart 1989 afgesloten gerechtelijk onderzoek, met name één ten laste van onbekenden, te doen heropenen. Uiteindelijk bleken er geen nieuwe elementen te zijn of werden ze niet ernstig genoeg bevonden om tot een vordering tot heropening van het onderzoek te besluiten.

Ten tweede, de verklaringen van X1 in verband met het beweerd verdacht overlijden van Veronique Dubrulle zijn volledig uit de lucht gegrepen.

Ten derde, wel is komen vast te staan dat Regina Louf seksueel misbruikt werd door een veertigjarige man die de feiten toegaf, maar ontkent dat hij Regina Louf aan andere mannen zou hebben uitgeleend. Het onderzoek heeft wat dat aspect betreft geen bezwaren opgeleverd.

Ik ga hier even in op de vraag van de heer Verwilghen over de grond waarom dit onderzoek werd afgesloten. De veertigjarige man met voornaam Tony, waarvan sprake, leert het gezin van Regina Louf kennen in de loop van 1981, wanneer zij 12 jaar is en niet 11 jaar, zoals in de vraag werd gezegd. Let wel: de data zijn niet onbelangrijk. Regina Louf wordt seksueel misbruikt vanaf haar 12 tot haar 15 jaar. Na vergelijking van alle gegevens blijkt dat het misbruik kan bewezen worden voor de tijdspanne dat Regina Louf 14 tot 15 jaar was, wat dus betekent dat de strafvordering van deze feiten, toen deze ter kennis van de gerechtelijke overheden werden gebracht, hoe dan ook reeds was verjaard, aangezien Regina Louf een eerste verklaring op 20 september 1996 aflegde. Regina Louf is geboren op 29 januari 1969 en de feiten doen zich onder andere voor in 1983 en 1984. Telt men daar de verjaringstermijn van 10 jaar bij, dan komt men aan 1994. Vermits er in die periode geen daden van stuiting zijn geweest, is het evident dat w neer zij de eerste

verklaring op 20 september 1996 aflegt, de strafvordering reeds is verjaard en de gerechtelijke autoriteiten niet anders kunnen doen dan dit vast te stellen.

Vervolg is bijgevolg niet meer mogelijk. Ook is het belangrijk dat het opsporen van eventuele vroegere aangiften bij de rijkswacht van Gent niets heeft opgeleverd. Op een bepaald ogenblik werd in de media gemeld dat er vroeger reeds aangiften zouden zijn geweest. Aan de hand van de gegevens die de gerechtelijke autoriteiten mij hebben bezorgd, kan ik vaststellen dat men geen enkele aangifte terzake terugvindt. Sedert 1994 is de strafvordering dan ook verjaard. Op dat vlak kunnen wij niets anders doen dan de wetgeving toepassen.

Gezien het feit dat het onderzoek te Gent volledig door de BOB werd uitgevoerd, hebben noch de houding van de heer De Baets, noch de handelingen van zijn oversten enige invloed gehad op het uitvoeren van de bevolen onderzoeksverrichtingen. Het parket van Gent heeft het onderzoek trouwens van zeer nabij gevolgd. Dat is alles wat ik u kan meedelen omtrent het dossier van de herlezing en het dossier Gent.

Het onderzoek naar de moord op Christine Van Hees werd na een eerste buitenvervolginstelling bij beschikking van de raadkamer van 30 april 1996 heropend. Het werd voortgezet door onderzoeksrechter Vandermeersch.

Le procureur général de Bruxelles signale à cet égard que la renonciation de Régina Louf au statut ambigu de témoin anonyme a constitué de toute évidence une étape capitale de l'enquête dans la mesure où ses déclarations pouvaient désormais faire l'objet de vérifications et de recoupement, ce qui n'était pas possible lorsque qu'elle avait le statut de témoin anonyme. Depuis lors, l'exploitation de la piste X1 dans le cadre de l'affaire de la champignonnière s'est poursuivie sans désespérer sous la direction et le contrôle étroit du magistrat instructeur. Je peux vous dire que c'est le juge d'instruction Vandermeersch en personne qui a effectué cette enquête pour éviter tout risque de manipulation.

Le témoignage de X1 a été exploité en détails. L'implication personnelle du juge d'instruction Vandermeersch dans ses vérifications rend hautement improbable que celles-ci aient pu être altérées ou manipulées par les enquêteurs actuels. Les nombreux devoirs menés depuis janvier 1998 n'ont pas permis d'étayer la version de Régina Louf par des indices matériels non équivoques. Au contraire, les

éléments qui ont pu être vérifiés infirment ses déclarations. On peut citer notamment tout ce qui a trait à la chronologie des faits, à la description des lieux et à la possibilité pour les personnes qu'elle met en cause de se trouver sur place lors du meurtre de Christine Van Hees.

Toutes ces considérations ont déterminé le juge d'instruction Vandermeersch à considérer la piste X1 comme virtuellement terminée et à orienter l'enquête dans d'autres directions.

En ce qui concerne le dossier relatif à la mort de Hanim Maziba, le procureur du Roi a requis la réouverture de l'instruction. Les investigations sont toujours en cours dans une tout autre direction mais ont en tout cas déjà permis d'infirmer les déclarations de Régina Louf qui apparaissent en contradiction totale avec les données chronologiques et médico-légales recueillies jusqu'à présent.

Dit was een overzicht van de informatie van de gerechtelijke autoriteiten met betrekking tot Antwerpen, Gent en Brussel. Wij moeten ons kunnen verlaten op wat de procureurs des Konings en de onderzoeksrechters ons terzake meedelen. In tijden van onduidelijkheid en onzekerheid vormen de mededelingen van de gerechtelijke autoriteiten een zeer belangrijk gegeven. Tot nader order heb ik geen reden om aan de geloofwaardigheid van de gerechtelijke autoriteiten te twijfelen, te meer omdat hun vaststellingen permanent gelijklopen met die van magistraten zoals onderzoeksrechter Vandermeersch. Wij hebben zelf kunnen vaststellen met welke gedrevenheid en drang naar de waarheid zij hun opdrachten vervullen.

J'en viens aux questions posées par M. Decroly dans son interpellation.

Je vous ai signalé que certaines investigations sont toujours en cours et que d'autres vérifications n'ont pas abouti positivement. Il n'entre dès lors nullement dans mes intentions à l'heure actuelle d'ouvrir une nouvelle enquête sur la problématique des déclarations de X1. Une telle enquête ferait d'ailleurs double emploi avec les instructions en cours dont je viens de vous parler.

Les mesures nécessaires ont été prises et les instructions, notamment celle du juge d'instruction Pignolet, doivent suivre leur cours. J'en attends les résultats et j'apprécierai ensuite, en connaissance de cause, les initiatives à prendre.

En réponse à la question de M. Decroly portant sur les circonstances dans lesquelles certains enquêteurs ont eu

des contacts avec la presse, notamment la question de savoir si ces contacts avaient préalablement reçu l'accord du juge d'instruction Langlois, je puis vous communiquer les informations suivantes, tout en respectant le secret de l'instruction et l'indépendance du ministère public dans un dossier individuel.

Premièrement, dès le départ, tous les enquêteurs et les magistrats savaient très clairement que des précautions particulières s'imposaient pour procéder à l'interrogatoire des témoins X, non seulement en raison du contenu des déclarations qui seraient recueillies mais également en raison de l'anonymat des témoins. C'est la raison pour laquelle des mesures spécifiques ont été prises telles que l'enregistrement vidéo, la désignation d'un expert et l'échange d'informations au cours de différentes réunions de coordination.

Deuxièmement, un des problèmes abordés au cours des réunions de coordination concernait la façon dont les enquêteurs pouvaient renseigner les témoins à propos du résultat de leurs vérifications mais également la question de savoir comment ils pouvaient, le cas échéant, se défendre contre des accusations injustes formulées par des témoins X. En effet, il s'est très vite avéré, ceci a d'ailleurs été confirmé par l'expert, le professeur Igots, que les témoins pouvaient rapidement perdre confiance en leurs interrogateurs lorsqu'ils n'enregistrent aucune confirmation de leurs déclarations et que cette perte de confiance pouvait entraîner diverses réactions allant du refus de poursuivre la collaboration à des comportements plus agressifs soit contre la personne des enquêteurs, soit à l'encontre de leur entourage.

Ce dernier point a par conséquent également été abordé lors de ces réunions de coordination et, à ce propos, on a notamment examiné dans quelles conditions les enquêteurs pouvaient se défendre contre des accusations injustes formulées par les témoins X dans la presse. Etant donné le caractère délicat d'une telle défense, il a été décidé qu'une réaction de ce genre pouvait uniquement intervenir après l'autorisation explicite du magistrat instructeur ou du procureur du Roi en charge du dossier.

Troisième point, il incombe exclusivement aux autorités judiciaires de vérifier les circonstances dans lesquelles de tels contacts ont eu lieu. Le problème d'une éventuelle violation du secret professionnel c. instruit dans le cadre de

l'enquête de M. le juge d'instruction Pignolet qui, comme déjà indiqué, ne se limite pas à l'affaire de la Champignonnière, mais englobe tous les dossiers connexes.

Faisant suite aux informations diffusées la semaine dernière dans une série de journaux, Mme Thily a, de son côté, demandé à M. le premier président de la cour d'appel de Liège de recueillir également tous les renseignements utiles auprès de M. Moinet, président du tribunal de première instance de Neufchâteau, et de M. le juge d'instruction Langlois, afin d'avoir une vue d'ensemble sur cette affaire.

Cette vérification est donc actuellement en cours. Sur base des résultats de cette vérification, l'on pourra déterminer si, en effet, M. Langlois a donné l'autorisation de prendre contact avec la presse, ainsi que la portée de cette autorisation.

A ce propos, il ne faut pas oublier que c'est le juge d'instruction qui dirige son enquête. On l'a voulu ainsi. Et il a le droit de tout mettre en oeuvre pour rechercher la vérité. Il est également le seul à pouvoir décider quel contact externe les enquêteurs peuvent avoir et ce qui peut être dit dans le cadre de ce contact.

Il est par conséquent pour le moins prématuré d'assimiler tout contact avec la presse à une violation du secret professionnel, surtout dans la mesure où les témoins ont également fait des déclarations très détaillées à la presse. Il découle logiquement de ce qui précède qu'il n'est pas encore question d'envisager de prendre éventuellement des mesures, comme demandé par l'honorable membre.

Mijnheer de voorzitter, ik heb op deze wijze gepoogd naar best vermogen de verschillende vragen te beantwoorden met betrekking tot lopende dossiers en dit binnen de limieten van wat mij als minister van Justitie is toegelaten, met respect voor de prerogatieven van de rechterlijke macht, meer bepaald de onderzoeksrechter en de procureur des Konings in zijn onafhankelijk optreden in individuele dossiers.

Ik geloof dat de vraag om duidelijkheid vanwege vele leden van de onderzoekscommissie een terechte vraag is, maar wij moeten ons ervan bewust zijn dat de enige instantie die duidelijkheid kan geven de rechterlijke macht is en dat uit de gerechtelijke onderzoeken zal blijken waar de waarheid ligt. Wij moeten aan de Justitie alle mogelijkheden en middelen ter beschikking stellen om de waarheid aan het licht te laten brengen, wetende dat nu reeds een

aantal conclusies duidelijk zijn - ik heb uitvoerig gesproken over het dossier van de "herlezingen" - en dat ik u deze vandaag wou voorleggen om de waarheid te dienen.

De voorzitter: De heer Marc Verwilghen heeft het woord.

De heer Marc Verwilghen (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal kort reageren omdat ik mij rekenschap geef van het feit dat u in uw antwoord een subtiel onderscheid blijft behouden tussen een gerechtelijk onderzoek dat lopende is en het functioneren van het politieapparaat. Ik herhaal dat niet de inhoud van de verklaringen mij interesseert, maar wel voornamelijk de strijd die is losgebarsten en die alles te maken heeft met de manier waarop het onderzoek wordt gevoerd.

Ik heb begrepen dat vele van de gestelde vragen momenteel niet kunnen worden beantwoord om de eenvoudige reden dat er een gerechtelijk onderzoek aan de gang is, nota bene niet over om het even welke zaak. Ik heb een aantal keren het woord "schriftvervalsing" horen vallen. Welnu, schriftvervalsing in authentieke stukken is een zwaar misdrijf, waarop een gevangenisstraf van tien tot vijftien jaar staat. Dat zegt voldoende nopens de ernst van deze zaak.

Ik zal dus niet anders kunnen, door het feit dat in de huidige stand van zaken geen volledig antwoord kan worden gegeven, dan later op deze geschiedenis terugkomen, naarmate het gerechtelijk onderzoek meer klaarheid zal brengen.

Ik wens nog een duidelijke nuance te maken. Het gerechtelijk onderzoek kan ons één zaak bijbrengen, met name dat wij daaruit de waarheid zouden moeten kunnen vernemen. Als ik echter vaststel hoeveel klachten er bestaan en op hoeveel niveaus ze worden behandeld, hou ik mijn hart vast en heb ik toch wel eens de vrees dat de vis uiteindelijk zal verdrinken. Vandaar mijn oproep, mijnheer de minister, om resoluut voor een ander wapen te kiezen. Het wapen dat u kunt kiezen is dat u een onderzoeksinstantie in het leven roept die de werking in dit dossier kan toetsen. Alles draait rond een herlezing, die is bevolen door iemand die daartoe absoluut niet de macht had, de heer Duterme, die "geavaliseerd" is door de heer Langlois, met een tweede equipe van herlezers, gekozen door dezelfde mijnheer Duterme. Als we dan weten met welke afstand onderzoeksrechter Langlois deze zaak altijd heeft benaderd - ik denk dat dit een objectieve vaststelling is die door de parlementaire

Marc Verwilghen

onderzoekscommissie werd gedaan -, heb ik de vrees dat dit uiteindelijk tot niets zal leiden. Ik zal daarop later terugkomen.

Voor mij zijn er toch een paar belangrijke vragen onbeantwoord gebleven. Ik heb in verband met het incident rond de herlezingen en de toegang die een aantal journalisten beweerden te hebben gehad bij een Brusselse parketmagistrate geen antwoord gekregen. Ik vind het nochtans een belangrijke kwestie.

Nog twee voor mij even pertinente vragen zijn open gebleven.

Ten eerste, ik wens te weten of het proces-verbaal van de heer De Baets van 6 december 1996 - daar draait de hele zaak van de valsheid in geschrifte om - bestaat of niet. Is met andere woorden de informatie die men in *De Morgen* geeft omtrent het proces-verbaal nummer 117 487, waarvan men zegt dat het is opgesteld door de heer Hupé, juist of niet? We krijgen daarop geen antwoord. Volgens mij is dit nochtans gemakkelijk, want het heeft niets met het gerechtelijk onderzoek te zien. Bestaat dit proces-verbaal ja of neen?

Ten tweede, u is wel blijven stilstaan bij de geschiedenis van de heer Langlois. U hebt ook lezing gegeven van de manier waarop men dit had opgevat. Ik moet zeggen dat dit haaks staat op een ander proces-verbaal, dat ook is afgedrukt geweest en waarvan dus ook kan worden nagegaan of het bestaat. Op een bepaald ogenblik wordt daarin gezegd met welke journalist is gesproken geweest, door welke equipe, en wat daar is gezegd geweest.

In die omstandigheden denk ik, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Justitie, dat ik momenteel niets anders kan doen dan akte te nemen van dit antwoord. Het zal een vervolg moeten kennen op het ogenblik dat er meer duidelijkheid in het gerechtelijk onderzoek tot stand komt.

Ik nodig u uit om parallel aan dit gerechtelijk onderzoek, andere onderzoeksmogelijkheden aan te boren.

De **voorzitter**: De heer Frans Lozie heeft het woord.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Mijnheer de voorzitter, ik kan mij aansluiten bij de eerste conclusie van collega Verwilghen.

Ik wens eveneens te wijzen op een paar elementen in het antwoord van de minister waarover ik mij zorgen maak.

Mijnheer de minister, als u de geschiedenis van het ontstaan van het dossier-Pig olet beschrijft en u zegt dat

op een bepaald ogenblik onderzoeks-rechter Langlois een herlezing opstart, maakt u geen melding van het feit dat er toen reeds een herlezing was gebeurd op bevel van de heer Duterme, hetgeen niet tot zijn bevoegdheid behoort, en evenmin van het feit dat daarover uitvoerige publicaties in de pers zijn verschenen. Dit ligt buiten het dossier dat door de heer Langlois werd opgestart op het moment dat hij einde augustus besliste deze herlezing te organiseren.

Een andere vaststelling is de volgende. In verband met de precieze datum waarop de verschillende procureurs des Konings in de verschillende gerechtelijke arrondissementen de zaak rond XI hebben afgesloten zegt u, meer bepaald omtrent het dossier dat in Antwerpen werd gehouden, dat de betrokken verantwoordelijke magistraat het dossier einde april heeft afgerond met de conclusies die u hebt beschreven, nadat er een coördinatievergadering is geweest tussen de verschillende arrondissementen die op dat ogenblik betrokken waren, meer bepaald Antwerpen, Brussel en Gent.

Mijn vraag daarbij is of elke magistraat in elk verschillend arrondissement een onafhankelijke conclusie heeft getrokken op basis van eigen onderzoek en eigen bevindingen dan wel of er na de coördinatievergadering onder de drie arrondissementen een gemeenschappelijke beïnvloeding is geweest en of er een gemeenschappelijk standpunt werd ingenomen?

Ik denk dat de datum waarop elkeen zijn rapport heeft opgemaakt vrij belangrijk is. Indien ik mij niet vergis, zou die coördinatie op 23 april 1998 hebben plaatsgevonden.

Een derde aspect waarop ik wil wijzen is de discussie over de argumentatie van het parket-generaal van Gent inzake de verjaring van de feiten die zouden hebben plaatsgevonden tussen mevrouw Louf en de man die haar op jonge leeftijd heeft misbruikt.

Cruciaal daarin is of er al dan niet bekentenissen zijn van de betrokkene inzake uitlening. Dit is een vrij belangrijk punt waarover betwisting bestaat. U hebt gezegd dat betrokkene dit ontkent.

Ik heb in mijn uiteenzetting daarnet reeds gewezen op een klacht die is ingediend naar aanleiding van een proces-verbaal van een verhoor van de betrokkene. Welnu, die klacht handelde precies over de weerslag van de confrontatie die heeft plaatsgevonden tussen XI en de verdachte inzake misbruik. Van deze confrontatie werd

geen video-opname gemaakt zoals dit veiligheidshalve wel is gedaan door de equipe-De Baets die als manipulators worden omschreven. Er is dus geen verificatie via de video-opname mogelijk. Er werd een verslag van een confrontatie opgemaakt en er loopt bij de inspectie van de rijkswacht een klacht wegens dwang die op het slachtoffer werd uitgeoefend, waarbij zelfs werd bedreigd het slachtoffer alleen met de dader in de verhoorkamer achter te laten.

Dit zijn toch belangrijke feiten. Immers, indien zou blijken dat er uitlening is geweest, dan komt men uiteraard niet alleen op de piste van een netwerk terecht maar kan men bovendien ook worden geconfronteerd met het feit dat die gebeurtenissen nog langer in de tijd zijn doorgelopen. Op die manier kan er sprake zijn van een voortdurend misdrijf wat de thesis van de verjaring natuurlijk in een ander daglicht stelt.

(Onderbreking door de minister)

Neen, uiteraard niet als er geen sprake is van uitlening of van een netwerk. Wanneer het enkel gaat over de feiten tussen de beide betrokkenen, dan is de naar voren gebrachte thesis juist.

Als blijkt dat de persoon in kwestie systematisch verscheidene mensen in een ruimer verband zou hebben misbruikt en uitgeleend, dan blijft de tijd lopen.

Minister **Van Parys**: Dit werd onderzocht en dit heeft geen bezwaren opgeleverd.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): We blijven dus met een probleem inzake de discussie over de inhoud van de verklaring en de bekentenissen van de betrokkene.

Minister **Van Parys**: Welk probleem?

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Dat er tegenstrijdigheden zijn.

Minister **Van Parys**: Het onderzoek heeft terzake geen bezwaren opgeleverd.

Dat is de stelling van het gerecht.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Waarvan we alleen maar akte kunnen nemen.

Minister **Van Parys**: U kunt natuurlijk altijd alles in twijfel trekken, maar dit is de stelling van het gerecht.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Collega Verwilghen heeft erop gewezen dat het belangrijk zal zijn andere verificaties te laten gebeuren om een en ander na te trekken.

Minister **Van Parys**: Neen, het onderzoek terzake is gesloten.

De heer **Frans Lozie** (ECOLOGALEV): Mijnheer de minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Op een bepaald ogenblik hebt u hier in vorige uiteenzettingen gezegd dat de nationaal magistraat Vandoren een coördinerende functie uitoefende in dit dossier, omdat het over verschillende arrondissementen ging. Is dit nog steeds het geval of gebeurt de coördinatie tussen de verschillende arrondissementen rechtstreeks door het college van procureurs-generaal op dit ogenblik?

Minister **Van Parys**: Het college van procureurs-generaal heeft geen coördinerende bevoegdheid. Alleen een nationaal magistraat heeft die bevoegdheid. Het college van procureurs-generaal, de wet die u misschien niet hebt goedgekeurd, bepaalt dat het college van procureurs-generaal bevoegd is voor het strafrechtelijk beleid en dat de nationaal magistraten bevoegd zijn voor de coördinatie. Het kan dus het college van procureurs-generaal niet zijn. Het kan niet anders dan een nationaal magistraat zijn.

De **voorzitter**: De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

De heer **Gerolf Annemans** (VL.BLOK): Mijnheer de minister, op een gegeven ogenblik hebt u hier een overzicht gegeven - u hebt zelf het woord "gamma" gebruikt - van wat wij eigenlijk al wisten. Dit was op het randje van het belachelijke. Als commissielid en als iemand die nadien de pers heeft gelezen, heb ik nauwelijks iets nieuws vernomen.

U verwijst een paar keren naar de gerechtelijke autoriteiten en wat ze u meedelen, maar ze hebben u in ieder geval niet veel nieuws verteld en ons zeker niet.

U hebt eigenlijk niet meer gedaan dan het regieschema gegeven van de manier waarop al die dossiers onder de mat zijn geveegd. Dat regieschema zit goed in mekaar. Dat moeten we hier nogmaals vaststellen, maar het is belachelijk om te doen alsof u nu een geruststelling hebt verschaft over wat de jongste weken is gebeurd. Dat is niet het geval.

Het regieschema geeft echter geen enkele toelichting over de belangrijkste onderzoeker in deze zaak, met name de heer De Baets.

Hij zegt dat hij in het stadium van 20% zat. Over die 80% waarover we niets weten en die nooit zullen worden onderzocht, blijven de vraagtekens overeind.

In het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie stond dat het niet mogelijk was een antwoord te geven op de vraag of dit mechanisme de problemen binnen de toenmalige antenne zouden hebben ontdekt. Die stelling is nog altijd niet aangevuld met gegevens die ons in staat stellen nu wel het antwoord te geven. Integendeel, wij zien alleen dat de voorzitter van het Comité P over protectiemechanismen en netwerken spreekt in verband met kindermisbruik. Vandaar dat ik helemaal niet gerustgesteld ben door uw antwoord.

Wij gaan ervan uit dat de nationaal magistraten overgeheveld worden naar het federale parket. Ik heb dan ook een motie ingediend waarin u de opdracht wordt gegeven om wel degelijk via het college van procureurs-generaal deze dossiers opnieuw op het spoor te zetten, teneinde die blijvende onduidelijkheid en onzekerheid voor eens en voor goed op te lossen.

Le **président**: La parole est à M. Vincent Decroly.

M. **Vincent Decroly** (ECOLOGALEV): Monsieur le président, je remercie le ministre des informations qu'il nous a données mais je reste sur ma faim en ce qui concerne certaines questions.

On nous a beaucoup parlé de la problématique de X1 et des personnes qui témoignaient sur les réseaux de pédo-criminalité éventuels et sur les éventuelles protections. Ce n'est pas inintéressant mais, comme vous l'avez dit, cela procède d'une instruction judiciaire en cours qui, sur certains points, n'est pas encore terminée. Ce qui m'intéresse ce n'est pas tellement cet aspect des choses mais bien de connaître les reproches faits à MM. De Baets, Bille et à quelques-uns de leurs collègues qui justifient que leur écartement ait été décidé, que leur écartement provisoire ait été indéfiniment prolongé et enfin les nombreuses mises en cause dont ils ont eu à essuyer les effets depuis un an.

Je ne suis pas sûr de vous avoir compris. Lorsque vous dites qu'il n'y a pas eu manipulation de la magistrature, vous voulez dire qu'il n'y a pas eu manipulation de la magistrature par les gendarmes mis en cause? Alors, comment interpréter ce qui s'est passé à partir de cette relecture, comment interpréter que l'écartement d'abord provisoire demandé par les magistrats de Neufchâteau ait été prolongé? Comment comprendre aujourd'hui qu'un tel dysfonctionnement ait pu se produire dans une enquête aussi délicate?

L'ensemble des questions que nous posons déjà il y a un an à ce sujet demeurent, quelle que soit la fiabilité ou la non-fiabilité de X1. D'ailleurs, il n'y a pas que X1 dans ce dossier, il y a d'autres témoins sous X. Qu'en est-il advenu? Avec quels enquêteurs ces personnes ont-elles pu éventuellement continuer à contribuer à éclaircir certains problèmes?

Je demeure avec toutes mes questions relatives à ces enquêteurs et j'aimerais savoir si, de votre point de vue, nous allons devoir rester pendant dix ans avec ce type d'incertitudes? Quel sera le statut personnel de ces gendarmes dans les mois qui viennent? Considère-t-on que cet écartement peut se poursuivre indéfiniment alors qu'ils ne sont toujours pas inculpés et que j'ai cru vous entendre dire officiellement qu'on ne leur reproche rien? Cette situation est surréaliste.

Un deuxième point sur lequel je voudrais émettre un constat, c'est celui de la violation du secret de l'instruction et du secret professionnel autorisé ou organisé avec l'aval préalable du juge d'instruction Langlois. Permettez-moi de vous dire que votre réponse est tout à fait surréaliste sur plusieurs points.

On sait que M. Bourlet est soupçonné lourdement par Mme Thily de fuites dont il se serait rendu coupable alors que les contacts avec la presse sont, en vertu d'une circulaire de M. De Clerck, votre prédécesseur, de sa responsabilité. Malgré cela, les mesures anti-fuites, d'intimidation et de pression sur le parquet du procureur du Roi de Neufchâteau se poursuivent avec d'ailleurs des retombées sur certains membres de la commission d'enquête qui sont importunés par des démarches du Comité P commanditées par la cellule dite "anti-fuites" de Liège. Qu'en est-il alors que, si je vous ai bien compris, vous nous expliquez que le "secret de l'instruction" et le "secret professionnel" ce n'est pas si important. Si la fuite en question a bien été organisée ou autorisée avec l'aval préalable de M. Langlois nous en connaissons le résultat: le discrédit jeté sur une série d'enquêteurs et de témoins.

Si M. Langlois estimait vraiment devoir faire une communication ou apporter certaines rectifications, il avait toute latitude pour le faire mais il pouvait le faire par communiqué comme il l'a d'ailleurs fait au cours des travaux de la commission d'enquête. Au lieu de cela, il procède par une démarche indirecte où il permet à une partie des enquêteurs de révéler certains aspects de l'enquête judiciaire en cours. Il donne à un

enquêteur, celui précisément qui a tiré ultérieurement sur le portrait d'une des victimes lors d'une séance de tir d'entraînement, dérapage qui nous a été rapporté, l'autorisation de rencontrer la presse et de lui donner certaines informations. Pourquoi cette démarche clandestine et finalement partielle ? En effet, tant vis-à-vis des témoins que des enquêteurs, il y a partialité de la part d'un juge d'instruction que nous avons, en tant que commission d'enquête, à l'automne 1997, conforté moralement dans son mandat. Nous espérons qu'il continuerait à diriger l'instruction au-dessus de la mêlée des policiers qui se disputaient à propos de certaines hypothèses et de manière tout à fait impartiale, dégagée de toute forme de subjectivité. A posteriori, il nous apparaît que cette impartialité n'était pas du tout garantie.

Vos explications nous paraissent inacceptables. On ne peut envisager que la violation du secret de l'instruction soit possible dans certains cas de manière indirecte par le biais d'un enquêteur autorisé à agir clandestinement. Les magistrats ont effectivement le droit de s'exprimer et de rectifier certains dérapages mais le procédé me semble tout à fait inacceptable et impossible à couvrir par votre autorité, monsieur le ministre.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister Van Parys : Als het functioneren van het politieapparaat het voorwerp uitmaakt van een gerechtelijk onderzoek, moeten we natuurlijk in eerste instantie het resultaat van het gerechtelijk onderzoek afwachten, vooraleer we kunnen ingrijpen in het politieapparaat zelf.

U hebt immers gelijk : het gaat ten dele over het functioneren van de rijkswacht of bepaalde geledingen van de rijkswacht. Welnu, de disfuncties of de klachten die daaromtrent bestaan, zijn het voorwerp van een gerechtelijk onderzoek. U zegt dat dat onderzoek op verschillende niveaus gebeurt. Het wordt geconcentreerd, met name in het onderzoek van onderzoeksrechter Pignolet. Wat dat betreft geloof ik dat we de gerechtelijke autoriteiten opnieuw alle mogelijkheden moeten geven om uit te maken wat daar precies is gebeurd.

Er is uiteraard geen sprake van dat we deze zaak onder de mat vegen, hoewel de heer Annemans dat graag beweert. Daar is geen sprake van, zoals ik zeer duidelijk heb aangetoond in mijn uiteenzetting.

Het gerechtelijk onderzoek zal duidelijkheid moeten verschaffen over het proces-verbaal van 6 december 1996. Het is niet aan de minister van Justitie om uit te maken of een proces-verbaal al dan niet bestaat. Dat proces-verbaal maakt precies het voorwerp uit van het lopende gerechtelijk onderzoek. In het kader van de wet-Franchimont heeft onder meer de heer De Baets de gelegenheid om de onderzoeksrechter bepaalde opdrachten te geven. Hij heeft het dossier ingekeken. Het is nu de taak van de onderzoeksrechter en van het gerechtelijk onderzoek om daarover uitsluitsel te geven.

Het is toch veel beter dat we dit overlaten aan de instantie die daarvoor bevoegd is, dan dat hier voorbarige uitspraken worden gedaan van een bepaalde strekking.

De heer Marc Verwilghen (VLD) : Als er toelating tot inzage werd gegeven, was het toch maar een kleine moeite om ook aan u de stand van zaken mee te delen.

Minister Van Parys : Ik wil ook niet bepaalde elementen uit het onderzoek naar buiten brengen. Dat kan niet. Men moet een onderzoek in zijn globaliteit beoordelen, zodat je een evenwichtig beeld krijgt. Dat is de taak van het gerechtelijk onderzoek. Nu worden een aantal zaken fragmentair meegedeeld en in een bepaalde context uitgelegd, zoals vandaag het geval was in *De Morgen*. Laat alstublieft het gerecht zijn werk doen. Laat het gerecht alle elementen van de zaak evenwichtig bekijken. Haal niet één bepaald element eruit om het zus of zo te interpreteren. Dat is precies de oorzaak van het probleem. Men bekijkt het te fragmentair en interpreteert het ook aldus. We moeten een globale kijk hebben op het onderzoek. Pas op dat ogenblik kunnen we oordelen of er disciplinair moet worden opgetreden of niet.

De heer Marc Verwilghen (VLD) : Mijnheer de minister, de procureur-generaal nam een zeer uitzonderlijke beslissing, met name inzage te verlenen in het dossier. In dat dossier is de hamvraag of er manipulatie door de onderzoekers kan worden aangetoond. Er zou namelijk geen proces-verbaal zijn opgesteld van een incident tijdens de ondervraging.

Ondertussen is dat proces-verbaal gemeengoed geworden. Het is toch maar een kleine moeite om daarover uitsluitsel te krijgen. Laten we niet vergeten dat de indiener van de klacht zich precies daarop heeft gebaseerd om te beweren dat er sprake was van manipulatie van het onderzoek. Plots

blijkt uit het gerechtelijk onderzoek zelf - dit is al gedeeltelijk vrijgegeven - dat het tegenovergestelde het geval was. Men hoeft geen specialist te zijn om te weten dat er dan iets aan de hand is.

Minister Van Parys : Ik vind het moeilijk te aanvaarden dat men bepaalde elementen aanhaalt om de these te verdedigen dat er wel iets aan de hand zal zijn. Nee, het gerecht moet zijn werk doen en moet over alle gegevens kunnen beschikken, alle gegevens die al of niet wijzen op manipulatie. Pas dan mag men volledige conclusies trekken uit het hele onderzoek. In afwachting daarvan meen ik niet dat we op basis van één element voorbarige conclusies kunnen trekken. Ik meen dat er geen enkele reden is om te twijfelen aan de oprechtheid van de magistraten in kwestie.

De slachtoffers of de aanklagers hebben alle mogelijkheden in het kader van het gerechtelijk onderzoek om hun prerogatieven te laten gelden. Laat het gerecht zijn werk doen, zodat we over de zaak uitsluitsel kunnen krijgen. Laten we ook geen voorbarige of fragmentaire conclusies trekken. Anders wordt het debat gevoerd op een heel andere plaats dan waar het zou moeten gebeuren.

Ik wil ook nog even ingaan op de laatste opmerking van de heer Decroly. Als u het mij toestaat, mijnheer Decroly, zal ik in het Nederlands antwoorden om zo genuanceerd mogelijk te kunnen zijn.

U hebt een uitspraak gedaan over de problematiek van de eventuele contacten van onderzoeksrechter Langlois via een aantal speurders met de media. *Vous avez émis un jugement*. U hebt terzake een standpunt ingenomen. Dat standpunt is voor uw rekening. Ik heb gezegd dat in deze zaak de procureur-generaal van Luik, mevrouw Thily, aan de eerste voorzitter van het hof van beroep van Luik heeft gevraagd dat de heer Moinet, de voorzitter van de rechtbank, en de heer Langlois, de onderzoeksrechter, daaromtrent zouden worden gehoord om uitsluitsel te krijgen over wat er precies aan de hand is.

Ik spreek geen vooroordelen uit, zoals u hebt gedaan. Ik herhaal dat uit het initiatief van de procureur-generaal jegens de eerste voorzitter zal blijken wat er aan de hand is. Ik heb er wel aan toegevoegd dat het de bevoegdheid van de onderzoeksrechter is om te oordelen welke contacten de speurders met de media kunnen hebben. Men moet de hele problematiek tevens beoordelen in het kader van het feit dat sommige getuigen ook bepaalde verklaringen in de media hebben afgelegd. Ik heb geen enkel oordeel of vooroordeel uitgesproken en ik wil dat ook niet doen. Dat is

precies de boodschap die ik vandaag wil meegeven. De instanties die daarvoor bevoegd zijn moeten uitsluitend geven.

M. Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Les témoins ne sont pas tenus au secret de l'instruction.

Comment allez-vous faire pour vérifier que Mme Thily qui, si j'entends bien, est chargée de l'enquête, n'est pas elle-même partie prenante dans le processus ?

Qui va vérifier que M. Langlois n'avait pas l'autorisation préalable de Mme Thily ?

Minister Van Parys : Welnu, dat is de opdracht van de onderzoeksrechter, mijnheer Decroly. Die moet de zaak *à charge* en *à décharge* onderzoeken. De gegevens die zullen resulteren uit het horen van de heer Langlois en de heer Moinet door de eerste voorzitter, zullen worden overgemaakt via het parket-generaal aan onderzoeksrechter Pignolet. Die laatste zal op basis daarvan moeten oordelen zoals hij over het volledige onderzoek zal oordelen. De raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling zullen uiteindelijk de richting bepalen van het onderzoek. Dat is de procedure zoals ze is voorgeschreven. Dat is trouwens de procedure die wij hebben gewild met de goedkeuring van de wet-Franchimont. Laat de onderzoeksrechter daarin zijn werk doen.

U uit een vooroordeel. U doet dat voor eigen rekening. Ik doe zoiets niet. De initiatieven zijn genomen om na te gaan hoe de vork aan de steel zit, zodat de onderzoeksrechter zich met kennis van zaken een oordeel kan vormen. Desgevallend kan om het even welke instantie disciplinaire of andere initiatieven nemen. Het is naar mijn gevoel niet aangewezen om vooruit te lopen op de feiten, op een ogenblik dat er behoefte is aan enige sereniteit, zeker in dit dossier.

De voorzitter : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Gerolf Annemans en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Marc Verwilghen, Frans Lozie, Gerolf Annemans, Charles Janssens en Vincent Decroly

en het antwoord van de minister van Justitie, verzoekt de minister om met het oog op het orde op zaken stellen in

de onderzoeken naar de verklaringen van de zogenaamde X-getuigen (onder andere Van Hees en Mazibas), er via het college van procureurs-generaal op aan te dringen dat :

- een onafhankelijke herlezing zou geschieden van deze dossiers, los van de onderzoeksrechter in Neufchâteau en los van onderzoeksleider Duterme;

- een verslag zou worden uitgebracht bij de parlementaire opvolgingscommissie uiterlijk over drie maanden."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Gerolf Annemans et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Marc Verwilghen, Frans Lozie, Gerolf Annemans, Charles Janssens et Vincent Decroly

et la réponse du ministre de la Justice, invite le ministre à insister auprès du collège des procureurs généraux pour qu'il soit mis bon ordre dans les enquêtes relatives aux déclarations des témoins dits X (notamment Van Hees et Mazibas), afin :

- qu'il soit procédé à une relecture indépendante de ces dossiers, indépendamment du juge d'instruction de Neufchâteau et du chef de l'enquête Duterme;

- qu'il soit fait rapport, dans trois mois au plus tard, auprès de la commission parlementaire de suivi."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Jo Vandeurzen, Renaat Landuyt en Claude Eerdeken.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Jo Vandeurzen, Renaat Landuyt et Claude Eerdeken.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Mondelinge vraag van de heer Rony Cuyt aan de minister van Justitie over "de evaluatie van de omzendbrief van het college van procureurs-generaal over de harmonisatie van de sancties voor zware verkeersovertredingen" (nr. 1470)

Question orale de M. Rony Cuyt au ministre de la Justice sur "l'évaluation de la circulaire du collège des procureurs généraux sur l'harmonisation des sanctions en matière d'infractions graves de roulage" (n° 1470)

De voorzitter : De heer Rony Cuyt heeft het woord.

De heer Rony Cuyt (SP) : Mijnheer de voorzitter, ik wens om te beginnen mijn verontschuldiging aan te bieden voor mijn afwezigheid van vorige maandag. Ik had daarvoor twee redenen. Aangezien ik geen vast lid ben van de commissie was ik er niet van verwittigd dat mijn vraag aan de agenda stond. Bovendien hebben wij de agenda van de commissievergaderingen slechts op dinsdag ontvangen. Dat is wel een beetje laat voor de vergaderingen die de dag ervoor hebben plaatsgehad.

Ik moet tot mijn genoegen vaststellen dat het antwoord op mijn vragen vandaag vrij uitgebreid in de pers is verschenen. Enerzijds, is dit misschien enigszins te betreuren, maar anderzijds, blijkt daaruit dan weer dat het herhaald aandringen op initiatieven van enkele collega's en van mijzelf eindelijk resultaten begint te hebben.

De rondzendbrief nr. 1896 van het college van procureurs-generaal van 15 november 1996 beoogt de uniformiteit in de afhandeling en de bestraffing van zware verkeersovertredingen. Op 15 december 1997 werd de toenmalige minister van Justitie reeds geconfronteerd met het meest aanvechtbare element in deze omzendbrief, met name het feit dat het parket in principe beslist tot de intrekking van het rijbewijs bij een overtreding van de toegelaten snelheid met 50 kilometer per uur of meer. Mijs inziens stelt de voetgangersbeweging, daarin gesteund door een brede waaier van verenigingen, terecht dat deze drempel te hoog ligt voor de overtredingen op wegen waar een snelheidsbeperking van 50 kilometer per uur of minder geldt. Waar een snelheidsbeperking van 50 km per uur geldt, werd het rijbewijs slechts ingetrokken bij 100 kilometer per uur en op plaatsen van maximum 30 kilometer per uur, werd het rijbewijs ingetrokken vanaf een snelheid van 80 kilometer per uur.

In zijn antwoord zegt de minister dat hij op basis van de evaluatie van de rondzendbrief in het voorjaar 1998 zou beslissen de rondzendbrief al dan niet aan te passen. Hij gaf daarbij toe dat er een probleem zou rijzen indien uit de evaluatie zou blijken dat de rondzendbrief door de parketten lineair wordt toegepast.

Dat brengt mij tot enkele concrete vragen.

Is de minister reeds in het bezit van de evaluatie van de rondzendbrief die door zijn voorganger tegen februari-maart 1998 in het vooruitzicht werd gesteld, maar die er in april nog niet was ? Kan hij ons desgevallend iets meer zeggen over de resultaten ?

Rony Cuyt

Heeft de bespreking van de evaluatie met het college van procureurs-generaal reeds plaatsgehad en wat zijn de eventuele resultaten ervan?

Hoe staat de minister tegenover de idee om de criteria voor de intrekking van het rijbewijs vast te leggen in procentuele overschrijdingen van de toegelaten snelheid? Ik had voorgesteld het rijbewijs automatisch in te trekken bij een overtreding met 50%. In een bebouwde kom zou dat dus zijn vanaf 75 kilometer per uur en in een zone 30 vanaf 45 kilometer per uur.

Het antwoord op die vragen is al wel ten dele in de pers verschenen, maar toch had ik van de minister nog graag een persoonlijke reactie gehoord.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, het was de bedoeling de heer Cuyt vorige maandag het antwoord te geven dat nadien in de pers is verschenen. Het was immers precies naar aanleiding van zijn vraag dat ik deze informatie heb verzameld. Aangezien deze commissie maandag niet heeft kunnen vergaderen - ik betreur dit nogmaals - is alles anders verlopen. Wat ik voorstel, komt in grote mate tegemoet aan de suggesties en de voorstellen van heer Cuyt en de heer Ansoms.

Het college van procureurs-generaal en de dienst Strafrechtelijk Beleid hebben de rondzendbrief geëvalueerd. Ik geef u enkele conclusies uit de evaluatie.

Ten eerste, tijdens het eerste jaar van de toepassing zijn 10 387 intrekkingen van het rijbewijs bevolen. Daarbij is evenwel geen rekening gehouden met de gegevens van de gerechtelijke arrondissementen Hasselt, Turnhout, Brussel, Leuven, Marche, Neufchâteau en Verviers omdat er problemen zijn van vergelijkbare statistische gegevens. Ik kom hierop dadelijk nog terug.

Ten tweede, de procureurs-generaal zijn van oordeel dat de rondzendbrief niet moet worden gewijzigd.

Ten derde, er zijn nog een aantal technische moeilijkheden, maar ik bespaar u de details daarvan.

Ten vierde, er zijn onvoldoende betrouwbare statistische gegevens in sommige rechtsgebieden. De procureur des Konings van Antwerpen heeft dan ook voorgesteld een zogenaamd evaluatiooster te maken dat kan dienen als grondslag voor de toekomstige evaluaties.

Naar aanleiding van deze rondzendbrief werden een aantal voorstellen en bezwaren geformuleerd door de heer

Cuyt, de heer Ansoms, de voetgangersbewegingen en nog andere volksvertegenwoordigers. Met sommige bezwaren ben ik het volledig eens omdat ze mij pertinent lijken, vooral de bezwaren betreffende de snelheidsovertredingen op plaatsen waar de snelheid is beperkt tot 50 kilometer per uur of zelfs nog minder. De heer Cuyt heeft dit zo-even nogmaals onderstreept.

In de richtlijn staat duidelijk dat de decalage nog kleiner wordt bij ongunstige weersomstandigheden, zeker wanneer de zwakke weggebruikers gevaar lopen. In dat geval kan men het rijbewijs al intrekken bij snelheden die liggen onder de geformuleerde begrenzingsen.

We wisten dat er bezwaren waren en dat er voorstellen werden geformuleerd onder meer door de heer Cuyt die een uniform overschrijdingspercentage van 50% als criterium neemt. De heer Ansoms stelt voor het rijbewijs in te trekken bij een overschrijding van de toegelaten snelheid met 20 kilometer per uur of meer in een bebouwde kom, met 30 kilometer per uur of meer buiten de bebouwde kom op secundaire wegen of met 50 kilometer per uur op de autowegen. Ik heb hiermee rekening gehouden en zelf een voorstel geformuleerd dat aan het college van procureurs-generaal voor advies zal worden voorgelegd. Ik licht mijn voorstel toe.

De volgende overschrijdingen van de toegestane maximumsnelheid geven aanleiding tot het intrekken van een rijbewijs.

Ten eerste, ongeacht de omstandigheden en de aard van de weg, overschrijdingen met meer dan 20 kilometer per uur voor vrachtwagens en met meer dan 40 kilometer per uur voor andere voertuigen. Dat is een algemene regel voor alle wegen.

Ten tweede, specifiek in de bebouwde kom overschrijdingen voor vrachtwagens met meer dan 10 kilometer per uur.

Ten derde, er is een specifieke regeling binnen de agglomeratie. Dat betekent dat voor de voertuigen vanaf 80 kilometer per uur het rijbewijs kan worden ingetrokken.

Ten vierde, overschrijdingen met meer dan 10 kilometer per uur voor vrachtwagens en 20 kilometer per uur voor andere voertuigen. Dit geldt in de zone 30, in woonerven en op plaatsen die vaak door kinderen worden bezocht en die zijn aangegeven door het gevaarsbord A23. Dezelfde regeling moet gelden wanneer de klimatologische omstandigheden bijzonder ongunstig zijn zoals bij mist, of bij sneeuwval

waarbij de zichtbaarheid beneden de 100 meter daalt of bij sterke regenval. Indien de overschrijding binnen de daarnet geschetste grenzen blijft, moet tot intrekking worden besloten wanneer één of meer weggebruikers ernstig in gevaar zijn gebracht of de overtreding in gevaarlijke omstandigheden is begaan.

Hierbij zou expliciet in de richtlijn worden vermeld dat vooral rekening moet worden gehouden met de bijzonder kwetsbare weggebruikers, met name voetgangers, fietsers, kinderen, ouderen en mensen met een handicap. Zelfs als men niet aan de algemeen voorgeschreven limieten komt, kan men toch het voorwerp zijn van het intrekken van een rijbewijs als men deze mensen in gevaar brengt.

Dit is mijn voorstel op basis van de verschillende bedenkingen van collega Cuyt en van de voetgangersbeweging. Dit voorstel zal worden voorgelegd aan het college van procureurs-generaal. Ik meen inderdaad dat er een belangrijk signaal nodig is, ook inzake het opsporings- en het vervolgingsbeleid, om te zeggen dat ook deze vorm van criminaliteit op een efficiënte manier moet worden aangepakt en dat in het geval van belangrijke overschrijdingen de intrekking van het rijbewijs een belangrijk instrument is dat volgens mij zeer efficiënt is en via afschrikking kan zorgen voor preventie.

De voorzitter: De heer Rony Cuyt heeft het woord.

De heer **Rony Cuyt** (SP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord maar wil er toch op wijzen dat het raar overkomt dat zijn diensten blijkbaar geen dag konden wachten om de primeur van het initiatief dat hij zou nemen aan het parlement te geven. Dat is ook iets buiten onze wil.

Ik heb nog één vraag. Wanneer zal deze regeling van kracht worden? Gaat de minister ze slechts toepassen na het advies van het college van procureurs-generaal of nu reeds?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Minister **Van Parys:** Mijnheer de voorzitter, collega's, een rondzendbrief kan pas worden toegepast na het advies van het college van procureurs-generaal. Het voorstel is overhandigd aan het college. Ik zal ervoor zorgen dat ik zo snel mogelijk een advies heb en dat de regeling zo snel mogelijk kan ingaan. De primeur was voor het parlement. Ik was hier maandag. Het is niet mijn fout dat ik de heer Cuyt niet de

Van Parys

primeur heb kunnen geven. Ik zeg ook niet dat het de fout van de heer Cuyt is. Ik zeg alleen dat ik beschikbaar was.

De voorzitter : Het incident is gesloten
L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het onderzoek naar de verantwoordelijkheid voor de vertraging in de behandeling van het strafdossier aangaande de financiering van de SP en de PS" (nr. 1492)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "Enquête relative aux responsabilités dans le retard du traitement du dossier pénal du financement du SP et du PS" (n° 1492)

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik heb over de problematiek van het zogenaamde afgeleide Agusta/Dassault-dossier, met name de beweerde schriftvervalsing in de boekhouding van de SP en de PS, op 4 augustus een interpellatieverzoek ingediend. Wij hebben dit kunnen behandelen op 10 september. Toen heeft de minister een aantal zaken naar voren gebracht die een nieuw licht werpen op deze aangelegenheid. De minister heeft toen meegedeeld dat in dit dossier sinds 27 juni 1997 geen enkele verdere onderzoeksdaad was gesteld. De minister deelde ook mee dat in dit dossier mevrouw Ancia nog altijd niet was ontlast. Daar was geen vordering toe vanwege de procureur van Luik, niettegenstaande het feit dat de procureur van Brussel zich al op 29 augustus 1997 bereid had verklaard om dit dossier over te nemen. Ten slotte deelde de minister ons mee dat het parket van Luik pas sinds 20 augustus 1998 terug over een conforme kopie van het dossier beschikt, dat blijkbaar al die tijd bij Cassatie was gebleven. De minister heeft er toen op gewezen dat hij aan de procureur-generaal van het Hof van Cassatie had gevraagd om daaromtrent een onderzoek te voeren en hem daarvan verslag uit te brengen. Mijn vragen sluiten daarbij aan.

Wanneer heeft de minister dit onderzoek aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie gevraagd? Heeft de minister gevraagd om dit verslag binnen een bepaalde termijn uit te brengen? Heeft de minister dit

verslag reeds of is er een tussenverslag? Heeft de minister kijk op de oorzaak van de vertraging? Is er aanleiding tot het opstarten van een tuchtonderzoek? Waar bevindt het dossier zich nu? Wat is de stand van het onderzoek, mede gelet op de mogelijkheid tot verjaring in het strafdossier zelf?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, ik zal punctueel antwoorden op de vragen zoals collega Bourgeois ze heeft gesteld.

Ik heb de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie om een onderzoek verzocht bij schrijven van 9 september 1998. Bij schrijven van 25 september heeft de procureur-generaal mij het gevraagde verslag bezorgd. In dat verslag geeft de procureur-generaal een overzicht van de historiek van de procedure in het dossier. Deze historiek is uiteraard dezelfde als deze die ik schetste in mijn antwoord van 10 september 1998. Inzake de financiering van de SP, stelt de procureur-generaal dat de procureur des Konings te Luik weldra vorderingen tot ontlasting van de onderzoeksrechter te Luik zal nemen met het oog op het overmaken van het dossier aan de procureur des Konings te Brussel.

Brussel had laten weten dat zij bereid waren om zich te laten gelasten. De raadkamer te Luik zou dus in de komende weken kunnen beslissen tot ontlasting van de onderzoeksrechter. De procureur-generaal van Luik heeft mij op 15 oktober bevestigd dat de behandeling voor de raadkamer nog voor het einde van deze maand zal gebeuren. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, mevrouw Liekendaal, wijt de vertraging in de behandeling van het dossier inzake de financiering van de SP aan en ik citeer : "Les liens existants entre ce dossier, celui relatif au financement du PS et le procès Agusta/Dassault". De procureur-generaal onderstreepte dat hoewel er om redenen van een goede rechtsbedeling werd besloten om de drie dossiers te scheiden om vertragingen in het dossier-Agusta/Dassault te voorkomen en een manmoetproces te vermijden, het begrijpelijk is dat de magistraten die belast zijn met het onderzoek naar de financiering van de SP en de PS deze onderzoeken niet wensen af te sluiten nu de hoofdprocedure, met name het Agusta/Dassault-dossier dat hangende is voor het Hof van Cassatie, mogelijk nog nieuwe elementen kan opleveren. Zodra het Agusta/Dassault-dossier is

afgesloten zal alles in het werk worden gesteld om ook de andere onderzoeken het vereiste gevolg te geven. De procureur-generaal is daarom van oordeel dat terzake geen disciplinaire maatregelen nodig zijn, omdat de vertraging in de behandeling van het dossier kan worden verklaard.

In verband met de verjaring kan ik alleen verwijzen naar wat ik op 10 september heb gezegd. Ik heb toen vrij uitvoerig de problematiek van de verjaring aangeduid. Ik denk dat het in eerste instantie aan de onderzoeksrechter en uiteindelijk aan de bodemrechter zal toekomen om daaromtrent een uitspraak te doen. Alles hangt daarbij af van de gegevens van het dossier : voortdurend misdrijf of niet.

Ik moet de verschillende mogelijkheden niet hernemen, maar ik kan onmogelijk in de plaats treden van de onderzoeks-gerechten of van de bodemrechter. Desalniettemin heb ik de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie verzocht de problematiek nopens de verjaring te onderzoeken en mij hieromtrent verslag uit te brengen.

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het antwoord van mevrouw de procureur-generaal verwondert mij. We zijn het er toch over eens dat de raadkamer in juni 1997 de beslissing heeft genomen het dossier op te splitsen? Het is dus een afzonderlijk dossier. Nu is haar motivering dat er na die tijd niets meer is gebeurd omdat moest nagegaan worden of bij de behandeling van de zaak bij het Hof van Cassatie nieuwe elementen naar voren konden komen.

Ofwel is het een afgesplitst dossier, ofwel is het dat niet. Ik constateer dat een en ander niet rijmt met het feit dat men in Luik al een afnemer zocht in augustus 1997 en dat de procureur van Brussel heeft verklaard bereid te zijn het dossier over te nemen. Ik heb het gevoel dat men zich op een doorzichtige manier probeert af te schermen voor het feit dat al die tijd geen enkele onderzoeksdaad meer is gesteld. Voor het einde van de maand moet het dossier nu worden getransfereerd naar Brussel, met alle gevolgen van dien. Het dossier blijft aanslepen.

Op het eerste gezicht vind ik deze uitleg niet plausibel. Wellicht is er een fout begaan door niet tijdig een conforme kopie te maken, vermits pas in augustus, nadat mijn interpellatieverzoek was ingediend, een conforme

Geert Bourgeois

kopie werd terugbezorgd aan Luik. Dat had kunnen gebeuren in juni 1997. Blijkbaar heeft men hier steken laten vallen. Ik hoop dat een en ander niet leidt tot de verjaring in dit dossier.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de vordering van plaatsvervangende magistraten om leden van het openbaar ministerie tijdelijk te vervangen" (nr. 1493)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la réquisition des juges suppléants pour remplacer temporairement les membres du ministère public" (n° 1493)

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in Kortrijk zijn onlangs door de procureur drie plaatsvervangende rechters bij de rechtbank van eerste aanleg gevorderd. De voorzitter van de rechtbank heeft vervolgens beslist dat drie plaatsvervangende rechters tijdelijk de taak van openbaar ministerie vervullen bij de rechtbank van eerste aanleg.

Ik verneem dat zij zouden worden ingezet bij de politierechtbank. Daarentoent is nogal wat commotie ontstaan in de rechtbank. Artikel 87 van het gerechtelijk wetboek zegt immers dat plaatsvervangende magistraten bij de rechtbank van eerste aanleg - dus niet bij de politierechtbank - worden benoemd om verhinderde rechters of leden van het openbaar ministerie tijdelijk te vervangen. In deze tekst is duidelijk bepaald dat zij geen gewone bezigheden mogen hebben.

Ik heb daarbij een aantal vragen. De procureur heeft deze vraag uitdrukkelijk gemotiveerd. De plaatsvervangende rechters komen er niet om verhinderde magistraten of leden van het openbaar ministerie te vervangen maar omwille van het feit dat bij het parket vijf vacatures zijn die geen uitzicht bieden op onmiddellijke invulling.

Mijnheer de minister, mijn eerste vraag is hoeveel vacatures er momenteel in het land zijn per arrondissement. Ik weet dat er in Gent ook vijf vacatures zijn. Twee substituten zijn op het ogenblik belast met een opdracht bij kabinetten, twee zijn er benoemd tot

rechter en er is ook een nieuwe vacature in het kader van de wet-Franchimont. Ook het parket van Antwerpen kent op het ogenblik een onderbezetting.

Ten tweede, zijn hiervoor specifieke oorzaken? Gaat het gewoon om een gebrek aan belangstelling, of heeft dit te maken met het gebrek aan aantrekkingskracht van dit beroep?

Ten derde, het lijkt mij essentieel dat er vlug werk wordt gemaakt van de vlakke loopbaan, de verbetering van het statuut en de vergoeding van de magistraten. Als ik mij niet vergis, is dit aspect ook opgenomen in het Octopusakkoord. Welke zijn de vooruitzichten dienaangaande?

Ten vierde, bent u specifiek met betrekking tot deze zaak van mening dat artikel 87 van het gerechtelijk wetboek toelaat om plaatsvervangende rechters op te vorderen om de taak van openbaar ministerie uit te voeren? De wettekst zegt dat zij kunnen worden benoemd om verhinderde rechters of leden van het openbaar ministerie tijdelijk te vervangen. Staat dat in het benoemingsbesluit van die mensen of vergt dat een aparte benoeming? De wet bepaalt dat het om een tijdelijke vervanging moet gaan, terwijl het hier niet gaat om vervanging van tijdelijk afwezige of verhinderde procureurs, maar om vacatures die openstaan voor de duur van zes maanden vooraleer men kan beginnen ze in te vullen.

Kunnen die plaatsvervangende rechters ook worden gevorderd voor de taak van openbaar ministerie bij een politierechtbank? Ik heb vernomen dat ze zijn benoemd bij de rechtbank van eerste aanleg en ze in Kortrijk zouden fungeren als openbaar ministerie bij de politierechtbank. Kunnen zij ondertussen nog zetelen als plaatsvervangend magistraat?

Ten slotte, ik heb onderzocht of er precedënten waren dienaangaande. Zeer uitzonderlijk zou dat het geval zijn geweest. U kent evenwel mijn standpunt over de plaatsvervangende rechters. Zij kunnen worden geconfronteerd met belangenconflicten. Het komt mij echter voor dat de taken van advocaat en openbaar ministerie fundamenteel tegenstrijdig zijn. Een procureur is verplicht tot terughoudendheid en kiesheid. Als een advocaat optreedt als openbaar ministerie moet hij rekwireren. In een volgende zaak moet hij misschien precies tegenovergestelde standpunten innemen. Hij kan bijvoorbeeld het vervolgingsbeleid bekritisieren. Ik heb moeite met deze handelwijze en weet niet of een en ander opportuun is.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, in het hele land waren op 16 oktober 78 vacante plaatsen van substituut en 11 van toegevoegde substituut. We moeten deze cijfers evenwel in hun context plaatsen om ze goed te kunnen interpreteren. Men mag niet uit het oog verliezen dat dit grote aantal vacatures het gevolg is van de kaderuitbreiding. In juli en augustus werden heel wat vacatures gepubliceerd die uiteraard nog niet zijn ingevuld. Als u een doorlichting maakt op 16 oktober, is de vertekening van de cijfers uiteraard vrij groot.

In augustus jongstleden werden 45 toegevoegde rechters benoemd. Een gevolg van de recente wet die u zeer goed kent, is dat magistraten van het parket voorrang hebben op plaatsvervangende rechters bij een sollicitatie voor een plaats bij de zetel. Het gevolg daarvan is dat de parketten worden "leeggezogen" en er zich een concentratie van vacante betrekkingen bij de parketten voordoet. De 45 toegevoegde rechters tellen heel veel mensen uit het parket, waardoor zij daar moeten worden vervangen. Dat geeft uiteraard een vertekend beeld op dit ogenblik.

Ik zal dat verder toelichten. Op 1 mei 1998 was het kader van het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk en de meeste andere rechtbanken voltallig. Dat was te wijten aan het feit dat vanaf 1 april van elk jaar een lichting stagiairs henoembaar wordt en een aantal vacatures kan worden ingevuld. Ook de cijfers die we zullen kunnen voorleggen op 1 mei 1999 zullen helemaal anders zijn, omdat vanaf 1 april 1999 een nieuwe lichting stagiairs beschikbaar zal zijn. Toch is er een probleem. Het aantal stagiairs dat kiest voor de lange stage, neemt toe. Zij ambiëren allen een benoeming tot rechter, terwijl er relatief weinig laureaten van het examen beroepsbekwaamheid kandideren voor de betrekking van substituut.

Stefaan De Clerck had reeds pro-actief gereageerd op het probleem door het aantal stagiairs te verhogen, waardoor ook het aantal stagiairs dat kiest voor de korte stage toeneemt.

Dat is een schets van het probleem op dit ogenblik. Zoals ik reeds zegde, moeten de huidige cijfers worden gerelativeerd ingevolge de kaderuitbreiding en de benoeming van parketmagistraten als toegevoegde rechters bij

gebrek aan de mogelijkheid om anderen te benoemen. De cijfers zullen een ander beeld geven zodra een nieuwe lichting stagiairs benoembaar wordt.

Ik heb problemen met uw vraag betreffende de vlakke loopbaan. Tijdens de vakantie heeft mijn kabinet een voorontwerp tot wet uitgewerkt tot invoering van de vlakke loopbaan. We zijn ook klaar met een voorontwerp van wet tot instelling van de referendarissen om de magistraten bij te staan. Wij hebben deze voorontwerpen evenwel niet ingediend bij de Ministerraad, omdat wij ze eerst wilden voorleggen aan de Octopuspartners. U had dat moeten respecteren.

Nu interpelleert u mij over mijn initiatieven met betrekking tot de vlakke loopbaan en de omkadering van de magistratuur. Mijn conclusie is dat ik de voorontwerpen zal indienen bij de Ministerraad, zodat ik tenminste kan aantonen dat het kabinet van Justitie het nodige heeft gedaan.

Wat specifiek de plaatsvervangende rechters in Kortrijk betreft laat het betreffende wetsartikel geen twijfel. Iemand die tot plaatsvervangend rechter is benoemd, kan worden geroepen zowel om een rechter als om een lid van het openbaar ministerie te vervangen. Ik denk dat de wet terzake duidelijk is en het spreekt vanzelf dat ze moet worden nageleefd. Dat is de enige opdracht die aan de uitvoerende macht wordt gegeven.

Wanneer er sprake is van het woord "tijdelijk" slaat dit op het feit dat de vervanging uiteraard slechts mogelijk is voor de duur van de afwezigheid van de titularis.

Ook de taak van openbaar ministerie bij de politierechtbank kan door een plaatsvervanger worden uitgeoefend. Geen enkele wettelijke bepaling verhindert dit.

Ik herhaal dat ik slechts kan vaststellen dat de wetgever expliciet in de mogelijkheid heeft voorzien om een plaatsvervangend rechter te roepen voor het waarnemen van taken als rechter of als lid van het openbaar ministerie. U begrijpt dat ik mij strikt aan de terminologie van het nieuwe artikel 151 van de Grondwet wens te houden.

Het spreekt vanzelf dat dit systeem van plaatsvervangers deontologisch correct dient te worden toegepast. Indien zich een probleem zou stellen, is dit een probleem van deontologie, maar men kan er toch van uitgaan dat de plaatsvervangers die deze opdracht tijdelijk vervullen of die tijdelijk tot plaatsvervanger worden benoemd, dit

correct en volgens de deontologie moeten doen, zoals trouwens iedereen - weze het een advocaat of een magistraat - zich moet houden aan de elementaire regels van de deontologie. Ik geloof niet dat er op dat vlak een probleem bestaat, wettelijk, noch wat de deontologie betreft, voor zover men zich aan de regels houdt.

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een paar opmerkingen en bedenkingen.

U zegt dat tot voor kort de kaders wel voltallig waren en dat dit nu niet het geval is, onder meer ten gevolge van de kaderuitbreiding en van het groot aantal parketmagistraten dat effectief is benoemd. U beschikt misschien niet over de precieze cijfers terzake, maar ik zou het appreciëren als u mij deze kon geven, omdat dit punt bij mij bijkomende vragen oproept.

Daarnaast hebt u erop gewezen dat u geen plaatsvervangende magistraten meer kunt benoemen. Er mogen natuurlijk wel mensen met een examen van beroepsbekwaamheid worden benoemd en ook mensen met een diploma van gerechtelijke stage. Ik meen echter dat de laatste lichting volledig is benoemd. Blijkbaar zijn heel weinig plaatsvervangende rechters ook kandidaat voor het ambt van openbaar ministerie. Wellicht is het ambt van openbaar ministerie voor een aantal mensen minder interessant.

Wat de vlakke loopbaan betreft heb ik zeer veel moeite met uw antwoord. Het was uw bedoeling om het voorstel dat sinds de vakantie klaar is, naar de Octopuspartners te sturen. Niets had u belet het ons al te bezorgen. Ik zou dat zeer sterk hebben geapprecieerd en wij zouden het zo vlug mogelijk hebben kunnen bespreken. U hoeft dit nu niet aan de Ministerraad voor te leggen omdat ik er een vraag over stel. Als u zegt dat u klaar was sinds de vakantie en dat u het aan de Octopuspartners zou hebben bezorgd, had u dit perfect kunnen doen. Die argumentatie snijdt dus geen hout.

Ik neem tenslotte kennis van uw uitleg over artikel 87, met name dat dit allemaal perfect legaal is. Ik hoop dat u gelijk hebt, maar ik herhaal dat ik er zelf moeite mee heb omdat er zich echt conflictueuze situaties kunnen voordoen. De tekst van de wet zegt dat het bedoeld is om leden van het openbaar ministerie tijdelijk te vervangen. Ik hoop dat de tekst zo mag worden

geïnterpreteerd dat het bedoeld is om vacatures tijdelijk in te vullen en dat er geen nietigheden zullen uit voortvloeien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Regeling van de werkzaamheden Ordre des travaux

De voorzitter : Dames en heren, de mondelinge vragen (nrs. 1405 en 1450) van de heer Jean-Paul Moerman en de mondelinge vragen (nrs. 1454 en 1511) van de heren Alberto Borin en Francis Van den Eynde, alsmede de interpellaties (nrs. 2067, 2077 en 2095) van de heren Olivier Deleuze, Renaat Landuyt en Bart Laeremans worden naar volgende week maandag verschoven.

- Voorzitter : de heer Lozie

Mondelinge vraag van de heer Renaat Landuyt aan de minister van Justitie over "de arbeidsduurvermindering voor personeelsleden van de buitendiensten van de strafinrichtingen" (nr. 1495)

Question orale de M. Renaat Landuyt au ministre de la Justice sur "la diminution de la durée de travail pour les membres du personnel des services extérieurs des établissements pénitentiaires" (n° 1495)

De voorzitter : De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Mijnheer de voorzitter, ik heb een vraag in verband met het koninklijk besluit van 29 september 1998 dat bepaalde personeelsleden van de buitendiensten van het directoraat-generaal van de strafinrichtingen de mogelijkheid biedt te opteren voor een 36-urige werkweek.

De personeelsleden die daar vanaf 1 december 1998 wensen van te genieten, moesten dit vóór 1 oktober 1998 aanvragen. Nu blijkt dat het koninklijk besluit van 29 september 1998 slechts op 2 oktober 1998 in het *Belgisch Staatsblad* werd gepubliceerd, dus één dag na de voorziene uiterste datum van aanvraag.

Hoeveel aanvragen heeft de minister ontvangen vóór 1 oktober 1998 na de publicatie van het koninklijk besluit van 29 september 1998 op 2 oktober 1998 ?

Renaat Landuyt

Was de laattijdige publicatie bedoeld om de arbeidsduurvermindering vanaf 1 december 1998 onmogelijk te maken, of werd het personeel eventueel via de pers hiervan toch tijdig op de hoogte gebracht?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer Van Parys, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, mijn antwoord zou zeer kort kunnen zijn. Op de eerste vraag van de heer Landuyt zou ik "geen" kunnen antwoorden en op de tweede vraag "neen". Ik zal de situatie echter verder toelichten.

Wegens technische problemen bij de ondertekening van de uitvoeringsbesluiten werd het betreffende koninklijk besluit inderdaad slechts op 2 oktober 1998 in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd.

De personeelsleden werden er op 1 oktober 1998 per rondzendbrief echter van verwittigd dat zij hun aanvraag tot het bekomen van een werktijdverkorting tot 36 uur nog tot en met 31 oktober

1998 mogen indienen. De administratie heeft mij naar aanleiding van de vraag van de heer Landuyt beloofd een speciale inspanning te leveren om de aanvragen tijdig te behandelen. Ik kan u ter informatie meedelen dat de personeelsdienst op 15 oktober reeds 200 aanvragen van Franstaligen en 75 aanvragen van Nederlandstaligen had gekregen. Men kan echter nog tot 31 oktober aanvragen indienen.

De voorzitter : De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Mijnheer de voorzitter, dit betekent dan dat men een koninklijk besluit kan wijzigen met een omzendbrief.

Minister Van Parys : Wij hebben gewoon een praktische oplossing gezocht voor een probleem dat vooral mensen aanbelangt. Wij waren van oordeel dat hiervoor vooral een pragmatische oplossing moest worden gevonden die de mensen de gelegenheid gaf van bepaalde rechten te kunnen genieten.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Om praktische, pragmatische redenen werd een koninklijk besluit dus gewijzigd met een rondzendbrief?

Minister Van Parys : Het was louter en alleen de bedoeling die personeelsleden de gelegenheid te geven gebruik te maken van de rechten die hen worden geboden.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Ik meen in ieder geval dat er geen afbreuk wordt gedaan aan rechten en dat dit een correcte werkwijze is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.01 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 13.01 heures.*